

NOTULEN

van de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 5 november 2009 te 18.00 uur.

Voorzitter: drs. J.M. Staatsen, burgemeester.

Griffier: J. van der Does.

Aanwezige leden: drs. F.F. Blommers, mevrouw B.B.M. Bremer, J. van Herk, P.A. de Jong, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, W. Koster, mevrouw E.H. van der Kraats, mevrouw drs. M.A.M. Lamers, R. Lockhorst, J.P. Middelburg, mevrouw mr. H. Neppérus, L. Oosterhuis, J.A.E.L.M. van Rixtel, drs. F.A.J.P. Rondagh, ing. O.C. Rosier, mr. drs. H.W. Scholten, M.H. Smittenaar, J.M. Spindel en R. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: W.H.B. van Dunné, mevrouw drs. M.G.Th. Kleijweg en mevrouw drs. H. Tjalma-den Oudsten.

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hierna stelt hij de vaststelling van de agenda aan de orde.

De heer **Rosier:** Ik ga ervan uit dat wij vanavond ook kunnen spreken over de Rabo-locatie en de tussenkomst van de gemeente bij dat onderwerp.

De **voorzitter:** Er is inmiddels een voorstel gekomen over deze locatie, afkomstig van de fracties van CDA, VVD en ONS Voorschoten, en ik begrijp dat die fracties er prijs op stellen dat daarover vanavond een discussie wordt gevoerd. Formeel gaat het om een initiatiefvoorstel, en zo'n voorstel komt volgens het reglement van orde pas aan het eind van de agenda aan de orde, waarbij het gaat om de vraag hoe het voorstel verder wordt behandeld. Anderzijds is de raad vrij om af te wijken van de eigen regels, dus er kan vanavond inhoudelijk over gesproken worden. Naar mij blijkt, wil de raad dat vanavond inderdaad doen. Wellicht is het beste moment daarvoor direct aansluitend op de eerste termijn van de zijde van de raad over de begroting. Anders is er het risico dat dit onderwerp pas laat op de avond aan de orde komt, en dan blijft het de hele avond boven de discussie hangen. Ik constateer dat de raad het eens is met deze suggestie over het tijdstip.

Met inachtneming van deze afspraak wordt de agenda vastgesteld.

De **voorzitter:** Rondgedeeld is inmiddels een brief van de gemeente Voorschoten aan provinciale staten van Zuid-Holland over de Rijnlandroute. Mevrouw Tjalma wil daar graag nog een korte toelichting op geven.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten:** Voorzitter. Mede naar aanleiding van de raadsvergadering van vorige week heeft het college nogmaals gekeken naar de besluitvorming over de inhoud van de inspraakreactie die de heer Stuijt namens Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude heeft gegeven in de

---

statencommissie Mobiliteit, Kennis en Economie. Daarbij heeft het college vastgesteld dat de uitgesproken tekst niet van te voren door het college was gezien. Om misverstanden te voorkomen is daarom nog een brief aan de staten gezonden, waarin het Voorschotense standpunt onverkort is weergegeven. Ik hoop dat hiermee de bezorgdheid bij raadsleden is weggenomen.

2. Algemene beschouwingen van de fracties over de programmabegroting 2010-2013

De heer **Scholten**: Voorzitter. 2010 wordt voor Voorschoten een bijzonder jaar. In meerdere opzichten staan wij op een kruispunt. Uiteraard fysiek bij de prachtige nieuwe rotonde bij het gemeentehuis, waar wij inmiddels gebruik van kunnen maken, maar vooral omdat er volgend jaar sprake is van gemeenteraadsverkiezingen. Welke weg zal de gemeente vanaf maart 2010 inslaan? De CDA-fractie kiest voor de weg recht vooruit, om met een vaste koers af te maken waar wij vier jaar geleden mee begonnen zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de investeringen in het centrum, voor de scholenbouw en voor het beschermen van onze groen- en sportvoorzieningen. Het geldt ook voor het goed functioneren van de Wmo en het bereiken van samenwerkingsvoordelen met Wassenaar.

Laat ik beginnen met een compliment over de begroting. Waren er een half jaar geleden nog grote zorgen over het sluitend krijgen van de begroting voor 2010, dat is nu gelukt met slechts een aanpassing van de OZB aan het inflatieniveau. De Nuon-gelden zijn netjes in een fonds geparkeerd, en het weerstandsvermogen is nog nooit zo hoog geweest. Complimenten aan wethouder Tjalma.

Meerjarig dreigt echter een geheel ander beeld te ontstaan. Vanaf 2012 zal er fors moeten worden bezuinigd, mogelijk 5% per jaar, wat gelijk staat aan jaarlijks circa € 800.000. De CDA-fractie is bezorgd over deze negatieve toekomstverwachting. De nieuwe gemeenteraad die vanaf maart 2010 aan zal treden, zal er een harde dobber aan krijgen om de noodzakelijke bezuinigingen door te voeren. De nu al geplande meerjarige bezuinigingen, o.a. op de accommodaties, moeten dan ook worden uitgevoerd om dit probleem niet groter te maken. Ook is daarbij een goede planning- en beheercyclus, inclusief budgetbeheer, absoluut noodzakelijk, zodat tijdig kan worden ingegrepen op dreigende tegenvallers. Wij zien dan ook uit naar de uitkomsten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie over de Traverse, dat wij eind dit jaar bespreken.

Omdat het ondoenlijk is om de hele programmabegroting van commentaar te voorzien, zal ik mij beperken tot een aantal activiteiten die er wat de CDA-fractie betreft uitspringen. Ik begin met een ogenschijnlijk saaie activiteit: het vaststellen van een aantal bestemmingsplannen, waaronder dat voor de Dobbewijk. Bestemmingsplannen zijn echter helemaal niet saai, maar juist uiterst belangrijk, omdat daarin de ruimtelijke woon- en werkstructuur van ons mooie dorp vorm wordt gegeven. In die plannen zal nu worden verankerd dat groen niet meer mag wijken voor beton, met andere woorden: dat er in de woonwijken niet meer mag worden ingebreed. Een mijlpaal die dankzij de CDA-fractie is bereikt. Naast de nieuwe Dobbewijk zal ook het speelruimteplan een plaats krijgen: niet gebruikte speeltuintjes worden gesaneerd, en voor de oudere jeugd zullen eindelijk voorzieningen worden aangelegd.

De herstructurering van het centrum is in volle gang. Volgend jaar wordt de vernieuwde Albert Heijn inclusief parkeergarage opgeleverd. Een belangrijke stimulans voor de noordzijde van het centrum. Aan de zuidzijde zal de herontwikkeling van de Rabobank-locatie met kracht moeten worden aangepakt. Deze lelijke entree van het dorp zal de komende jaren moeten veranderen in een visitekaartje, alleen niet tegen elke prijs. Samen met de vernieuwde Traverse is het centrum dan klaar voor de toekomst.

Sprekend over die andere weg: ook de besluitvorming over de Rijnlandroute is op een kruispunt aanbeland. Wordt er gekozen voor een open tunnelbak dwars door Voorschoten, of juist voor een duurzame variant? Binnenkort horen wij daar meer over. Op deze plaats wil ik de gehele gemeenteraad en het college een compliment geven voor het samen optrekken, met terzijde schuiven van de partijpolitieke voorkeuren. Behalve dan de weidevogels die dankzij mevrouw Lamers in al onze brieven een

---

prominente plaats hebben gekregen. Ook volgend jaar zullen wij blijven strijden voor een weg die wij niet kunnen horen, zien of ruiken.

Een geheel ander onderwerp: sport en recreatie. Vanaf volgend jaar zullen, mede dankzij subsidie van de provincie, de fietspaden langs het spoor worden opgeknapt, en zullen er ook vrijliggende fietspaden langs de hele Traverse zijn gerealiseerd. Ook zal er een nieuwe turnzaal in Adegeest worden gebouwd. Belangrijke investeringen, die mensen stimuleren om meer te bewegen. Wat recreatie betreft, zet de CDA-fractie in op de mogelijkheden van de Vliet: een goed voorbeeld van citymarketing. De Vlietdagen, naar Voorschoten gehaald door Koos van Herk, waren een groot succes. De CDA-fractie zou graag zien dat de mogelijkheden van de Vliet beter worden benut.

Wat cultuur betreft, vragen uiteraard de plannen voor een Huis van Voorschoten alle aandacht. De CDA-fractie vindt de bibliotheek en het cultureel centrum belangrijke voorzieningen voor ons dorp. Of zij in een Huis van Voorschoten gehuisvest moeten worden, zal voor de CDA-fractie afhangen van de vraag of de plannen financieel haalbaar zijn, en of er maatschappelijk draagvlak voor is. In een volgende raadsvergadering wordt hier verder over gesproken.

Ook bij duurzaamheid kiest de CDA-fractie voor de weg recht vooruit. De CO₂-plannen zullen worden uitgevoerd, en de ondernemers die al dit jaar begonnen zijn met duurzaam ondernemen, verdienen een compliment. Zelfs de kerstverlichting is vervangen door LED-verlichting. Duurzaam bouwen zal ook toegepast worden bij de bouw van scholen. In 2010 wordt de nieuwe Krimwijkschool gebouwd, in de prachtige nieuwe wijk Park Allemansgeest. Ook nieuwbouw van Het Kompas, De Vink en De Regenboog zal ter hand worden genomen, wat ons betreft in nauw overleg met alle betrokkenen, zodat voorkomen kan worden dat negativiteit de boventoon voert, terwijl er toch prachtige scholen zullen worden gebouwd, om de wethouder te citeren.

De uitvoering van de Wmo zal ook volgend jaar de warme belangstelling van de CDA-fractie hebben. Gelukkig zijn de wachtlijsten voor de huishoudelijke hulp weggewerkt, maar voorkomen moet worden dat die in 2010 opnieuw ontstaan. Ook maken wij ons zorgen over de mensen die worden getroffen door de bezuinigingsmaatregelen in de AWBZ. Zij zouden de aansluiting met de samenleving kunnen verliezen, en vallen wat ons betreft dan ook onder de doelgroep van de nieuwe Wet Participatiebudget. Wij vragen het college om deze mensen daarvoor in aanmerking te laten komen, en dienen daartoe een motie in. Deze heeft het nummer 43 en luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen op 5 november 2009

Overwegende

- *Dat het doel van de Wet Participatiebudget het bevorderen van maatschappelijke participatie is*
- *Dat de wet niet uitsluitend de instroom naar betaalde arbeid beoogt*
- *Dat de doelgroep van de wet breed geformuleerd is*
- *Dat de gemeente beleidsvrijheid heeft om eigen afwegingen te maken*
- *Dat participatie in Voorschoten een belangrijk begrip in visie en beleid is*
- *Dat in Voorschoten speciale aandacht is voor mensen die de aansluiting met de samenleving zouden kunnen verliezen*
- *Dat in het vastgestelde beleidsplan Wmo meedoen centraal staat*
- *Dat de gemeente Voorschoten meedoen breed opvat*
- *Dat het beleid van de gemeente Voorschoten meedoen mogelijk moet maken, ondersteunen en bevorderen*
- *Dat de prestatievelden 4 en 5 van de Wmo sterke raakvlakken en/of overeenkomsten hebben met het participatiebudget*
- *Dat door de bezuinigingsmaatregelen AWBZ getroffen burgers aansluiting met de maatschappij zouden kunnen verliezen*
- *Dat er middelen beschikbaar zijn*

Spreekt uit

1. *Het college op te dragen de door de bezuinigingsmaatregelen AWBZ getroffen burgers als doelgroep te benoemen bij de uitvoering van de Wet Participatiebudget.*
2. *Hiermee te voorkomen dat niet alle burgers in Voorschoten aan het maatschappelijk verkeer kunnen deelnemen.*
3. *Na 18 maanden het beleid in de raad te evalueren,*

en gaat over tot de orde van de dag".

Op deze plaats vragen wij ook aandacht voor de vele vrijwilligers in ons dorp. De gemeentelijke vrijwilligersverzekering loopt in 2010 af, en wij vragen de wethouder deze tijdig te verlengen.

De CDA-fractie is een warm voorstander van de samenwerking met Wassenaar, overigens zonder herindeling te willen. Hiermee kunnen wij diverse vliegen in één klap slaan: de dienstverlening verbeteren (zeg dan vooral wat wél kan, en niet wat niet kan), efficiënter werken en de ambtelijke organisatie minder kwetsbaar maken. Ten aanzien van het laatste punt is het ons een doorn in het oog dat de gemeente zoveel externen inhuurt. De samenwerking met Wassenaar kan helpen om dat minder te doen. Externen komen en gaan, terwijl de ambtelijke organisatie zelf mensen moet opleiden om de gemeentelijke taken uit te kunnen voeren. De CDA-fractie dient dan ook een motie in om de externe inhuur te verminderen. Deze motie heeft het nummer 42 en luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen op 5 november 2009

Overwegende

- *Dat de inhuur van externe medewerkers nuttig is als de gemeente Voorschoten specifieke kennis en expertise nodig heeft, die niet in het eigen ambtelijk apparaat beschikbaar is;*
- *Dat de inhuur van externe medewerkers voorts nodig kan zijn om capaciteitstekorten (bijvoorbeeld ziekte) tijdelijk op te vangen;*
- *Dat dergelijke externe medewerkers duurder zijn dan ambtelijke medewerkers;*
- *Dat het desondanks efficiënt kan zijn om externe medewerkers voor een korte periode in te huren, als de te verrichten werkzaamheden incidenteel en kortlopend zijn;*
- *Dat het ambtelijk apparaat structurele werkzaamheden zelf moet uitvoeren;*
- *Dat de gemeente Voorschoten veel gebruik maakt van externe medewerkers;*
- *Dat de kosten van deze externe inhuur onduidelijk zijn omdat deze voor een belangrijk deel worden toegerekend aan programmabudgetten;*
- *Dat Voorschoten inmiddels een samenwerkingsverband met Wassenaar is aangegaan;*

Voorts overwegende

- *Dat de minister van BZK in juni 2009 een norm voor externe inhuur bij de rijksoverheid heeft vastgesteld;*
- *Dat de kosten voor externe inhuur maximaal 13% mogen bedragen van de totale loonsom;*
- *Dat hogere kosten slechts bij hoge uitzondering worden toegestaan;*
- *Dat deze norm niet star is, maar "meebeweegt" met de omvang van het ambtelijk apparaat;*
- *Dat elke minister jaarlijks aan het parlement rapporteert over de stand van zaken.*

Spreekt uit

1. *Dat de kosten voor externe inhuur door de gemeente Voorschoten maximaal 13% van de totale loonsom mogen bedragen;*
2. *Dat slechts bij hoge uitzondering van dit percentage mag worden afgeweken, en dat daarvoor vooraf een raadsbesluit nodig is;*
3. *Dat als eerste peildatum voor de totale loonsom wordt gekozen 1 januari 2010;*
4. *Dat in de begroting en rekening een verzamelpost "externe inhuur" wordt opgenomen;*

-
5. *Dat jaarlijks aan de raad wordt gerapporteerd over de omvang van de externe inhuur;*
  6. *Dat de gemeente Voorschoten zich inzet om meer leerwerktrajecten te creëren;*
  7. *Dat de gemeente Voorschoten zich inzet om via de samenwerking met Wassenaar te voorzien in tijdelijke vervulling van vacatures en het gebruikmaken van specifieke expertise;*

en gaat over tot de orde van de dag."

Over de openbare orde en veiligheid kunnen wij kort zijn. De CDA-fractie vindt het nog steeds bijzonder spijtig dat Voorschoten geen eigen brandweer- en politieteam meer heeft, en het politiepersoneel vanuit het bureau in Leiden-zuid werkt. Wij zullen de vinger aan de pols houden met betrekking tot de aandacht voor Voorschoten, en dan met name het voldoende surveilleren in ons dorp.

Voorzitter. Ik begon mijn bijdrage met de constatering dat Voorschoten op een kruispunt staat. De kunst is om de juiste weg te kiezen, en ik heb aangegeven welke weg de CDA-fractie in 2010 zal bewandelen. Wij hopen dat velen ons zullen volgen.

De **voorzitter**: Volgens mij was dit uw maidenspeech als fractievoorzitter bij algemene beschouwingen. Ik wens u daarmee geluk.

De heer **Rosier**: Voorzitter. Aan de orde is de laatste begroting van dit college voor de verkiezingen van de gemeenteraad, in maart 2010. Het slotbal, een bal démasqué. De maskers zijn af. Met de eindstreep van dit college in zicht slaakt de VVD-fractie een diepe zucht. Ik kan mij voorstellen dat dit ook voor de coalitiepartners geldt. Het huwelijk van CDA en PvdA was geen succes, en de deelname van GroenLinks bleek geen Haarlemmerolie. Van behaalde resultaten is nauwelijks sprake. Ondernemers en inwoners klagen. Onderwijs, verkeer, financiën, dienstverlening en contacten met verenigingen: het is een janboel. Het dorp ligt hier letterlijk opgebroken voor de deur.

In 2008 wees de VVD bij de algemene politieke beschouwingen op de economische crisis en de mogelijke gevolgen voor Voorschoten. De VVD werd toen weggezet als een doemdenker, en volgens het college waren de gevolgen van de crisis nog niet te overzien, zodat er ook geen reden was om voorzichtig om te gaan met de uitgaven. Inmiddels weten wij wel beter, zo hoop ik. Het college ziet nog steeds louter zonnetjes op de economische weersvoorspelling. Ook voor 2010 en later worden, ondanks de crisis, de te verwachten ontvangsten uit het Gemeentefonds (onze grootste inkomstenbron) niet naar beneden bijgesteld. Tot en met 2013 pakweg € 17 miljoen per jaar, zo zegt het college stellig. Ik help het het college hopen.

De waarde van onroerende zaken daalt. Dat merk je overigens pas als je verkoopt. Daarmee daalt ook de heffingsgrondslag voor de OZB. Toch verwacht het college een stijging van de inkomsten uit OZB van € 3 miljoen in 2009 naar bijna € 3,8 miljoen in 2013. Alsof de gemeenteraad nu al heeft ingestemd met een voor de VVD overigens onacceptabele verhoging van het tarief. Gedurende de hele huidige zittingsperiode heeft het college jaarlijks een greep in de spaarpot moeten doen. Die greep is opgelopen tot € 2 miljoen in 2009, en het graaien gaat door tot 2013. In 2007 was voor 2010 een onttrekking aan de reserves voorzien van € 0,3 miljoen. Nu verwacht het college voor volgend jaar een onttrekking van € 1 miljoen. De tendens is dat de greep in de spaarpot steeds dieper wordt, en het grijpen in de spaarpot steeds langer gaat duren.

De comfortabele glimlach op de gezichten van onze wethouders danken wij vooral aan onze vrienden van het Zweedse Vattenfall. Dit bedrijf nam Nuon over, en het college kon de Voorschotense Nuon-aandelen verzilveren voor een bedrag van circa € 40 miljoen, waarvan pakweg de helft inmiddels binnen is. Dit financiële voordeel heeft een nadeel: het maskeert de noodzaak tot bezuinigen, het maskeert een rammelend financieel beleid dat zeker geen solide financieel beleid genoemd mag worden. De opbrengst van Nuon is voor 100% als éénmalige bate ingeboekt. Alsof de Nuon-aandelen voorheen geen waarde vertegenwoordigden.

De kritische grens van het weerstandsvermogen is uit het zicht verdwenen. Wij hoeven dus nu kennelijk niet op een paar centen te kijken. Het college stelt voor om overeenkomstig geldende richtlijn een bedrag van € 6,9 miljoen van het glanzende Nuon-goud te gebruiken voor diverse investeringen met maatschappelijk nut. Geen financiering op basis van afschrijven dus, maar ook geen inkomsten uit rente uit dit bedrag. De termijn van afschrijving is altijd beperkt, maar rente is er altijd zolang er een tegoed is. De VVD is er niet van overtuigd dat met dit voorstel het belang van onze bevolking het beste wordt gediend, zeker niet het belang van toekomstige generaties.

Wat wil nu de VVD? De VVD wil dat het college voor de resterende tijd zijn uitgaven effectief gaat terugdringen. Dat betekent minder inhuur van externe adviseurs, en meer inzetten op samenwerken met buurgemeenten. Je buurman is je beste en vaak ook je goedkoopste consultant.

Dat betekent ook een efficiencyverbetering in het gemeentelijk apparaat. De opvallend hoge bouwleges in Voorschoten tonen aan dat er ruimte is voor een ware efficiëncyslag. Laat een klimaatbeleid over aan de overheden die daarover gaan. Laten wij vooral doen wat wij redelijkerwijs kunnen doen. Kies voor een versoberde uitvoering van het resterende deel van de Traverse. Zorg voor een passende prioriteitstelling zodat wij niet later bij projecten die ten onrechte een lage prioriteit gekregen hebben, tegen extra hoge kosten oplopen, zoals nu het geval blijkt te zijn met de herontwikkeling van de Rabolocatie. Stop het bouwen van luchtkastelen, staak de voorbereiding van het Huis van Voorschoten. Daaraan is al genoeg tijd en geld verkwist. Denk pas na over de huisvesting van het gemeentelijk apparaat zodra bekend is welk gemeentelijk apparaat gehuisvest moet worden.

Oh ja: in Groot Voorschoten van 1 oktober 2009 stelde de heer Scholten namens het CDA, dat met de verkiezingen voor de gemeenteraad in maart 2010 het Huis van Voorschoten geen issue meer zal zijn. Blijkens de begroting (ik verwijs naar pagina 21) doorloopt dit project in 2010 de ontwerpfase en in 2011 de voorbereidingsfase, en wordt pas op 1 april 2012 (zou dat een grapje zijn?) met de realisatie begonnen. Ik ben dan ook benieuwd naar het amendement dat de heer Scholten op dit punt gaat indienen.

En dan de huisvesting voor het basisonderwijs in Voorschoten. Dit college is in 2006 ronkend begonnen met de voorbereiding van nieuwbouw voor Het Kompas, De Vink en De Regenboog. En jawel, er is al een architect aan het tekenen voor de eerste twee. Een nieuwe Regenboog is nog geen stap verder. Feitelijk is er dus nog drie keer niks: geen ontwerpen, dus geen kostenraming, dus geen financieringsplan, dus geen beeld van de risico's, en ook geen echt draagvlak in de omgeving van de nieuwbouwlocaties. College, ga nu eindelijk eens tempo maken en kom met plannen waar een relatief rijk dorp als Voorschoten zich niet voor hoeft te schamen.

Ook het beleid met betrekking tot indoorsport wordt gekenmerkt door een hang naar minimalisme. Weinig faciliteiten in minder en kleinere zalen. Voorts komt de Sportstichting Adegeest maar niet van de grond. De honk- en softbalvereniging kon bijna niet meer spelen door een slechte drainage. Mede dankzij de inzet van de VVD is dit weer mogelijk gemaakt, overigens met een krappe meerderheid.

Het huidige voorzieningenniveau in de Wmo zal gehandhaafd worden. Prima, een compliment voor de verantwoordelijke wethouder. Wij vinden dat de rijksmiddelen optimaal voor voorzieningen moeten worden ingezet. De Rekenkamercommissie zal hierover een rapport publiceren, en de VVD kijkt uit naar de uitkomsten van dit rapport.

De VVD vond en vindt de burgerparticipatie rond het Huis van Voorschoten een fopspeen. Burgers en ondernemers in de Dobbewijk moeten -- negen projectleiders verder, als ik het goed heb -- wel erg veel geduld oefenen voordat zij de resultaten van hun creatieve inbreng zien. En zijn de burgers rond de nieuwbouwlocaties voor de basisscholen er wel echt bij betrokken? Mislukkingen op het gebied

---

van burgerparticipatie demotiveren. Het wordt echt tijd dat er echt werk wordt gemaakt van waarachtige burgerparticipatie.

De VVD is blij dat er wel schot lijkt te zitten in de herontwikkeling van de Rabo-locatie. Een compliment voor de nieuwe wethouder die hieraan sleurt. De VVD draagt er het hare toe bij. Jammer dat de vertraging sinds 2006 nu tot zoveel extra kosten leidt. De VVD wil tempo in de bouw van goede nieuwe basisscholen, en tempo in de revitalisering van de Dobbewijk. Dit alles brengt de VVD tot een motie, samen met ONS Voorschoten. Deze motie heeft het nummer 50 en luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten,

Gelet op:

- *De beperkte capaciteit van het gemeentelijk apparaat*
- *De te grote extra capaciteit die momenteel ingehuurd wordt*
- *De prangende urgentie van verscheidene nieuwe projecten*
- *Het grote aantal projecten dat momenteel in uitvoering is en om begeleiding vraagt*

Besluit:

1. *De begeleiding van de projecten die zich in de realisatiefase bevinden, voort te zetten*
2. *De schaarse resterende capaciteit en middelen volledig en uitsluitend te concentreren op de volgende nieuwe projecten:*
  - *herontwikkeling van de Rabo-locatie*
  - *ontwikkeling van een nieuw bestemmingsplan voor de Dobbewijk*
  - *nieuwbouw ten behoeve van de basisscholen Kompas, De Vink en Regenboog*
3. *Het aantal ingehuurde externen te verminderen in overeenstemming met deze prioriteitstelling.*

En gaat over tot de orde van de dag".

Er is te veel geld gaan zitten in de reconstructie van de Traverse, die niets oplevert. Geen betere doorstroming, wel risico's voor de aanrijdtijd van hulpverlenende diensten, geen betere verkeersveiligheid, geen meetbare vermindering van de milieubelasting, te smal voor vrachtauto's en autobussen, te smal voor fietsers, te smal om te parkeren, en slecht oversteekbaar. Wel extra bomen op verkeerde plekken. En dat alles voor (naar de huidige inzichten) pakweg € 8 miljoen, ofwel € 1,4 miljoen méér dan we gedacht hadden. Hier is de gevolgschade voor aan de Traverse gevestigde ondernemers nog niet in meegerekend. Tel uit je winst. De VVD stelt een financieel gebaar naar de getroffen ondernemers voor, en een bijzondere regeling voor ondernemers die buitengewoon sterk getroffen zijn. Ook hierover dienen wij samen met ONS Voorschoten een motie in (nr. 49) die als volgt luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten,

In overweging nemende dat de reconstructie van de Traverse:

- *Langer duurt dan verwacht.*
- *Ondernemingen daardoor nog langer moeizaam of zelfs niet bereikbaar maakt voor leveranciers, klanten en eigen personeel en materieel.*
- *Sommige ondernemers zelfs voor hun voortbestaan vrezten.*

Roept het college op:

- *De door het VVD-lid Neppéus op 30 september 2009 ingediende vragen over dit onderwerp nu snel te beantwoorden.*
- *Onderzoek in te stellen naar de gevolgschade door de reconstructie voor aan de Traverse gevestigde ondernemers, af te ronden op uiterlijk 31 januari 2010.*
- *Voorstellen te ontwikkelen voor een algemene tegemoetkoming, bij voorbeeld in de vorm van reductie/kwijtschelding van OZB.*

-
- *Voorstellen te ontwikkelen voor schadecompensatie voor bijzonder getroffen ondernemers.*

En gaat over tot de orde van de dag".

Mijnheer de voorzitter. Deze coalitie, dit college begon sprankelend en betrokken. Betrokkenheid wordt aanwezig verondersteld bij allen die hier aan tafel zitten. Die is op zich onderscheidend noch voldoende. De sprankeling, zo daar ooit sprake van was, is nu wel uitgedruppeld. De maskers zijn af. Volgens de VVD is Voorschoten niet toe aan een nieuw gemeentehuis, maar aan een nieuw gemeente-bestuur.

De heer **Middelburg**: Voorzitter. Toen ik net politiek actief werd, vertelde een mentor mij dat iedereen die zich echt ergens voor inzet, recht heeft op ongezouten kritiek. Kritiek betekent dat je iemand serieus neemt, en is daarmee een teken van respect. Als u mij enigszins in de gaten heeft gehouden in deze raad, begrijpt u dat ik de afgelopen jaren veel respect heb mogen oogsten. De PvdA-fractie heeft ook veel respect voor het college. De afgelopen jaren is er te veel bereikt om vanavond allemaal op te sommen. Nu, in lastige economische tijden, ligt er toch weer netjes een sluitende begroting voor. Dat neemt niet weg dat we op een aantal punten kritisch zijn, en die kritiek delen wij vanavond graag. Zie het als een aanmoedigingsprijs om nog harder door te gaan.

Laat ik beginnen binnen Voorschoten. De scholenbouw is een zorgenkindje. Eigenlijk meer een zorgenpuber, want twee jaar geleden zei ik al dat wij zo snel mogelijk goede scholen in goede schoolgebouwen wilden, en één jaar geleden zei ik dat ieder kind recht heeft op een goede school in een goed schoolgebouw, met daarbij de nadrukkelijke toevoeging dat het echt de hoogste prioriteit had. Ik stelde toen zelfs voor om er een aantal andere beleidspunten voor te schrappen. Dit jaar kan ik weinig anders dan mij afvragen waar het probleem zit. Ik begrijp dat onderhandelen tijd kan kosten, maar op een gegeven moment moet je eruit komen. Er is immers toch een gemeenschappelijk doel: een goede school bouwen. En natuurlijk is dat naar Voorschotense maatstaven (dat is al vaker gezegd), want we zijn nu eenmaal in Voorschoten. Overleg daarover tijdig met alle betrokkenen, anders creëren wij zelf vertraging.

Nu we toch bezig zijn met grote projecten waar een kritische noot op z'n plaats is, kom ik als vanzelf op het Huis van Voorschoten. De bibliotheek, onze muziek-, vrije tijds- en culturele verenigingen staan op de deur te bonzen om eindelijk de ruimte te krijgen die ze hard nodig hebben, maar het project beweegt zich langzamer dan een slak op een Pritt-stift. Duidelijk wordt het er niet op. Keer op keer is uitgelegd hoe de investering zichzelf terugverdient, keer op keer is erop gewezen dat dit grondig en onafhankelijk is doorgerekend, maar keer op keer blijft het hardnekkige misverstand bestaan (of misschien bewust in stand gehouden) dat er gewerkt wordt aan één of ander megalomaan, duur project. Alsof we in enkele weken besluiten om miljoenen in een bodemloze put storten, zonder onderbouwing en zonder er iets op onze balans voor terug te krijgen. Huisvesting voor scholen, bibliotheek, gemeentelijk apparaat en accommodaties voor diverse verenigingen: dat zijn geen partijpolitieke wensen en ook geen coalitiewensen, maar basisvoorzieningen. Daar moeten we ons dus met ons allen voor aan de slag.

Ook moeten we wat harder aan de slag met de gemeentelijke dienstverlening. De gemeente is er allereerst voor de inwoners, en dat begint heel simpel bij het beantwoorden van post. Geef voortaan nu eens een snelle reactie: binnen een werkdag een ontvangstbevestiging. En dan niet als beleid, maar in de praktijk. Houd je vervolgens aan de bestaande normen voor tijdige beantwoording. We dienen daartoe een motie in die ook florale consequenties voor de verantwoordelijke collegeleden heeft, voor het geval mensen toch niet op tijd antwoord krijgen. Daarmee laten we zien dat we waarde hechten aan mensen die ons aanschrijven. Ook dat lijkt ons weinig politiek-gevoelig, en heeft te maken met de cultuur binnen het gemeentehuis. Die mag best een wat grotere focus op onze inwoners leggen. Wij dienen hierover de volgende motie in (nr. 48):

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

Van mening dat:

- *De gemeente (bestuur en apparaat) er in de eerste plaats is voor de inwoners;*
- *Vragen en klachten van inwoners aldus correct en tijdig afgehandeld dienen te worden;*
- *Een eerder gedane toezegging naar aanleiding van vragen van de PvdA-fractie inzake de afhandeling van post van onze inwoners in de praktijk weinig zoden aan de dijk heeft gezet.*

Roept het college op:

- *Bij de afhandeling van binnenkomende elektronische en reguliere post binnen zes maanden te komen tot dagverwerking, inhoudende dat:*

1. Ieder binnenkomend poststuk, e-mail of traditionele brief, van een inwoner binnen één werkdag wordt beantwoord. Dit betreft ten minste een ontvangstbevestiging waarin duidelijk is aangegeven

- *wanneer de inhoudelijke beantwoording volgt;*
- *volledige contact-informatie voor nadere vragen en/of eventuele klachten over de afhandeling van het stuk.*

2. Voor zo ver het niet te vermijden valt dat eerder genoemde beantwoordingstermijn overschreden wordt, ontvangt de betrokkene minimaal drie werkdagen voor het verstrijken van de eerder genoemde termijn een brief met daarin minimaal:

- *korte excuses voor de originele foute inschatting;*
- *een nieuwe, definitieve, datum van beantwoording;*
- *een heldere uiteenzetting van de reden(en) waarom er vertraging optreedt;*
- *volledige contact-informatie voor nadere vragen en klachten.*

3. Mocht de tweede beantwoordingstermijn onverhoopt weer overschreden dreigen te worden, dan volgt naast nogmaals het onder punt 2. genoemde een persoonlijk bezoek van het verantwoordelijke collegelid met een bos bloemen met excuses voor de belabberde procedurele afhandeling. Uiteraard staan de excuses verder los van de inhoud van de betreffende brief en de beoordeling daarvan. Daar waar geen duidelijke portefeuillehouder valt aan te wijzen, zal de burgemeester de bloemen overhandigen.

4. Uiteraard wordt bij al het bovenstaande rekening gehouden met de wettelijke en de gemeentelijke normen die van toepassing zijn op de beantwoording van brieven en de termijnen die daarvoor gelden.

5. Een administratie bij te houden waarin duidelijk wordt bijgehouden hoe vaak gefaald wordt op het reageren binnen één werkdag en hoe vaak de stadia onder de punten 2 en 3 worden bereikt, en hierover periodiek (minimaal eens per jaar) verslag uit te brengen aan de gemeenteraad.

En gaat over tot de orde van de dag".

Iets dat enige tijd terug wèl politiek gevoelig lag, was een amendement dat regelde dat er in de Schoolstraat maatregelen zouden worden genomen om het fiets- en voetgangersverkeer veiliger te maken, zonder fietsen te verbieden. Dat amendement is anderhalf jaar geleden aangenomen. Hoe staat het daarmee? Het lijkt alsof er in de Schoolstraat niets veranderd is. Misschien is dat omdat dat ook feitelijk zo is, maar dat zou dus niet zo moeten zijn. Maak het nu spoedig in orde en voer het vastgestelde beleid uit. Je kunt aan markeringen denken. Met een pot witte verf heeft het college dat zó in orde.

Naast wat er binnen ons dorp speelt, komt er van buiten van alles op ons af. Denk aan de onzalige plannen om een weg dwars door ons dorp aan te leggen, en denk ook aan de gevolgen van de kredietcrisis op onze gemeentefinanciën. Gelukkig zijn de gemeentefinanciën al een heel eind op weg om transparanter te worden. De ideeën die de PvdA hier een paar jaar geleden voor neerlegde, zijn na een aanvankelijk koele ontvangst voor een groot deel overgenomen. Er is nog veel te doen, maar in vergelijking met waar we vandaan kwamen, gaat het goed. Ga zo door en maak die klus grondig af. Als we straks minder geld van het rijk krijgen door bezuinigingen, hebben we volledig inzicht in onze precie-

---

ze positie nodig om toekomstbestendige keuzes te kunnen maken. We kunnen ons geen onaangename verrassingen meer veroorloven.

De eensgezindheid die deze raad laat zien bij het verzet tegen de Rijnlandroute, is goed. De kans dat we met ons allen kunnen voorkomen dat er een onnodige weg door Voorschoten wordt aangelegd, wordt een stuk groter zolang we één vuist blijven maken. Laten we dat vooral zo houden.

Een ander dossier waar de raad unaniem over was: de 30 km-zones in onze woonwijken. Opeens verzezen er een paar weken geleden overal verkeersbordjes. Heel mooi. Een motie van de raad is daarmee uitgevoerd, en zo hoort het ook. De inrichting van de wegen moet nog volgen, en ook daar heeft de raad mee ingestemd. Wel kan er nog wat gedaan worden aan betere communicatie, want met al onze woonwijken moet nu wel gecommuniceerd worden dat die wijken nu 30 km-zones zijn. Wij dienen hierover de volgende motie in (nr. 47):

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

Overwegende dat:

- *onze woonwijken conform de wens van de raad 30 km-zones zijn geworden;*
- *het uit praktische en financiële overwegingen onmogelijk is de inrichting van de wijken overal per direct aan te passen aan deze nieuwe realiteit, en al is toegezegd dat dit wel zo snel mogelijk wordt uitgevoerd;*
- *er veel mensen zijn die al jaren lang in ons dorp autorijden en in ieder geval niet gewend zijn aan, maar wellicht ook niet bekend zijn met de nieuwe situatie;*
- *het zeer belangrijk is dat de snelheidslimiet van 30 kilometer per uur wordt aangehouden door automobilisten.*

Roept het college op

- *Op zo kort mogelijke termijn een publiciteitscampagne op te zetten om aan iedereen duidelijk te maken dat er een nieuwe snelheidslimiet van 30 kilometer per uur in onze woonwijken geldt.*

Hierbij wordt gedacht aan meer dan officiële mededelingen in de krant, maar bijvoorbeeld ook aan persberichten, interviews en tijdelijke billboards die -- meer dan een gewoon verkeersbord -- de aandacht van de automobilist vestigen op het feit dat onze woonwijken 30 km-zones zijn, etc.

En gaat over tot de orde van de dag".

Deze raad was ook unaniem toen wij voor het eerst spraken over de besteding van Nuon-gelden. Bijna iedereen viel de PvdA bij toen we zeiden niets te willen verjubelen of aan partij-stokpaardjes uit te geven. Er was zelfs een fractie die zich lacherig afvroeg waar het idee vandaan kwam dat er in deze gemeente ooit geld suboptimaal werd uitgegeven. Omdat we nu allemaal de financiële krapte aan de horizon kunnen zien, weten we nog beter dan toen, dat we onze centen straks keihard nodig hebben. Laten we dus geen cent van de Nuon-gelden besteden voor we volledig inzicht hebben in onze financiën en in de risico's die we nog lopen.

Met de gedachte aan verantwoord geld besteden, kom ik onvermijdelijk op het voormalige pand van de Rabobank. De PvdA wil dat de Schoolstraat wordt opgeknapt, en is blij dat er een ontwikkelaar is die zijn nek wil uitsteken. Maar we vinden het zonder onderbouwing uitgeven van vele miljoenen gemeenschapsgeld onverantwoord en zelfs roekeloos. Eenmaal uitgegeven, zijn we het geld --en de rente die we erover krijgen en die wellicht nodig is om onze begroting in de komende krappe tijden sluitend te houden -- helemaal kwijt. We zijn het er ook principieel mee oneens dat de gemeente zo maar € 2,6 miljoen plus de grond van het Deltaplein weggeeft, zonder dat iemand duidelijk kan maken waar dat bedrag op gebaseerd is en wat we ervoor kopen. Volgens ons is het in feite een cadeautje, en als wij toch cadeautjes uitdelen, zou het van ons beter naar iets anders kunnen gaan, bijvoorbeeld de

scholenbouw. Zou het college niet veel gemakkelijker uit de impasse rond de scholenbouw komen als er € 2,6 miljoen extra rond te smijten was? Zouden dan de bibliotheek, het cultureel centrum, de sportclubs en de voedselbank niet veel gemakkelijker aan nieuwe huisvesting komen? Zou er dan niet veel gemakkelijker iets kunnen worden gedaan voor het minimeleid dat echt ruimhartiger kan? Zo kan ik nog wel even doorgaan met zaken die bij de PvdA voorrang hebben, als ze moeten wedijveren met een project waar we niets voor terugkrijgen. Bovendien weet iedereen dat de € 2,6 miljoen slechts het begin is van een kostenpost die nog flink gaat oplopen. Niemand weet wat dit project precies gaat kosten, maar het gaat om miljoenen, zonder er iets voor terug te krijgen. De ontwikkelaar heeft duidelijk aangegeven dat hij een geschikt alternatief heeft, dus wij doen ook niets onbehoorlijks als wij zeggen: voer je alternatief uit, dan is iedereen blij. Het in dit project pompen van miljoenen aan gemeenschapsgeld verhoudt zich volgens ons tot een gedegen financieel beleid als een bordeel staat ten opzichte van maagdelijkheid.

Als het erop aankomt, hoort de gemeente ervoor te staan dat ze op de centen van de inwoners let. Ze geeft dus niets uit als het niet noodzakelijk is. Geef het geld dan liever terug aan de belastingbetaler. Of, beter nog: besteed het aan zaken waarmee we Voorschoten beter maken. Voor de PvdA hebben, zoals reeds gezegd, nieuwe scholen de allerhoogste prioriteit. Daarnaast kiezen wij voor:

- Een ruimhartig vangnet voor mensen die het krap hebben, juist in economisch moeilijke tijden.
- Coulante omgang met zorg-/hulpaanvragen. Behandel mensen vlot en met respect.
- Armoedebestrijding met het hart op de juiste plek. Verleden week hebben wij nog een motie ingediend over de huisvesting van de voedselbank. Wij zijn niet blij met het bestaan van de voedselbank, maar je moet wel praktisch zijn als je armoede probeert te bestrijden.
- Begeleiding naar werk van mensen die moeite hebben zelf een baan te vinden. Wij zijn daarom blij met de recente mededelingen van het college over een stage-makelaar. Maak daar wat van.
- Sociale woningbouw, vooral voor jongeren.
- Aandacht voor mensen met een beperking, waarover wij straks een motie indienen, met het verzoek om arbeidsgehandicapten bij gelijke geschiktheid actief voorrang te geven als zij solliciteren bij de gemeente.
- Vergeet ook niet de bibliotheek, het cultureel centrum en al die verenigingen die zo hard ruimte nodig hebben. Ga aan de slag, college, en zorg ervoor dat wij snel kunnen beslissen over de broodnodige nieuwe huisvesting.
- Daarnaast willen we de aandacht voor duurzaamheid vasthouden. We hebben niet voor niets een CO₂-motie aangenomen en CO₂-beleid vastgesteld.

De zojuist aangekondigde motie heeft het nummer 45 en luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

Overwegende dat:

- *Het de wens van deze raad is iedereen zo veel mogelijk te laten meedoen in onze maatschappij;*
- *Het voor arbeidsgehandicapten in de praktijk vaak lastiger blijkt om werk te vinden dan voor niet-arbeidsgehandicapten;*
- *De gemeente niet alleen de verantwoordelijkheid heeft iedereen goede kansen te bieden, maar ook een voorbeeldrol vervult richting andere werkgever.*

Verzoekt het college

Beleid op te stellen waarin bij werving van nieuw personeel:

- *Actief aandacht wordt besteed aan het stimuleren van arbeidsgehandicapten om bij de gemeente Voorschoten te solliciteren;*
- *Deze groep mensen bij gebleken geschiktheid voorrang te geven;*
- *De nodige aanpassingen aan gebouw en werkplekken te doen zodat ze geschikt zijn voor arbeidsgehandicapten;*

-
- *Periodiek de voortgang in deze aan de raad terug te koppelen.*

En gaat over tot de orde van de dag".

Een laatste punt dat voor de PvdA belangrijk is, belangrijk genoeg om er een motie over in te dienen, betreft de integriteit van onze gemeente. en van onszelf. We worden allemaal met enige regelmaat opgeschrikt door schandalen en schandaaltjes in het openbaar bestuur. Als teken van respect voor onze inwoners en voor onszelf stellen wij voor om periodiek de integriteit van het ambtelijk apparaat, het college van B&W en de raad te laten doorlichten door een onafhankelijk expert en een burgerpanel. We stellen dat niet voor omdat we op dit moment reden hebben om wantrouwig te zijn, maar omdat we geloven dat voorkomen beter is dan genezen. Als we pas over dit soort beleid en onderzoek gaan denken als er een concrete aanleiding voor is, zijn wij al te laat en dat willen wij niet. De motie heeft nummer 46 en luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

Van oordeel dat:

- *De integriteit van het gemeentebestuur en het ambtelijk apparaat boven elke verdenking dient te staan;*
- *De samenleving steeds vaker onaangenaam verrast wordt door echte of vermeende integriteitskwetsies bij bestuurders en ambtenaren;*
- *Zowel de raad als enkele politieke partijen integriteitscodes hebben die al door de leden worden onderschreven, maar waar geen publieke controle op wordt uitgeoefend;*
- *Onze inwoners het recht hebben te weten hoe we er wat dit betreft voor staan:*
- *We ervan overtuigd zijn dat voorkomen beter is dan genezen.*

Spreekt uit er nadrukkelijk op te wijzen dat er geen concrete aanwijzingen of verdenkingen bestaan om een en ander te laten onderzoeken, maar dat preventief beleid het beste beleid is,

Om minimaal eens per bestuursperiode van vier jaar de integriteit van:

- *Het voltallige college van B&W;*
- *Het ambtelijk apparaat, inclusief externe inhuur;*
- *De voltallige gemeenteraad,*

Grondig te laten doorlichten door:

- *Onafhankelijke experts*

en daarnaast ook minimaal eens per bestuursperiode door:

- *Een burgerpanel, daarin zo nodig bijgestaan door onafhankelijke experts*

En de resultaten van beide onderzoeken niet louter openbaar te laten zijn, maar actief publiek te maken zodat elke twijfel over de integriteit van ons bestuur en apparaat periodiek voor iedere inwoner eenvoudig te verifiëren is

en gaat over tot de orde van de dag".

Mevrouw **Lamers**: Ons motto bij deze algemene beschouwingen is: Samen op weg naar de toekomst.

Geachte voorzitter, leden van de raad, leden van het college, ambtenaren en burgers. Vanavond zijn wij hier bijeen voor de algemene beschouwingen van 2009, de laatste van deze raadsperiode. Wij zullen met elkaar de gang van zaken bespreken van het afgelopen jaar, en vooral de grote lijnen voor de toekomst. Wat ons betreft is dit ook het gesprekstema voor vanavond: welke toekomst wensen wij voor ons en de onzen en wat gaan wij daarvoor doen?

Zin in de toekomst.

Wij hebben zin in een toekomst die sprankelt en waarin uitdagingen onder ogen worden gezien, een toekomst waarin onze samenleving in staat is gebleken tijds de goede keuzes te maken. Deze keuzes krijgen gestalte in onze straten en parken, onze scholen en gebouwen, ons vervoer, de manier waarop we omgaan met ons geld en met diversiteit in een samenleving, waarin iedereen het gevoel heeft mee te tellen. Ze krijgen ook gestalte in onze gewoontes. Vandaag is het 5 november 2009. Vandaag zetten we de stappen die onze toekomst vormen. Laten we onszelf niet kleiner maken dan we zijn: het maakt verschil wat we doen en ergens zal het omslagpunt liggen van de uitzondering en de eenzame pionier te zijn, naar doen wat gewoon is geworden.

Het doel en de middelen.

Geld is een belangrijk middel om doelen te bereiken. Daarom beginnen we met te zeggen dat een sluitende begroting voor ons ligt. Dat is belangrijk, zeker in tijden van een financiële crisis. De Burap heeft al laten zien dat meevallers en tegenvallers steeds beter worden voorzien. De overschrijding van de Traverse wordt nu onderzocht, en wij gaan er vanuit dat er lessen zullen worden getrokken voor de toekomst. Laten we hierbij niet vergeten dat de begroting in grote lijnen op orde is.

Wij vinden dat ook het beheer van ons geld moet passen bij een sprankelend en betrokken Voorschoten. In het coalitieprogramma wordt ideëel bankieren genoemd: bankieren met het oog op de toekomst en de samenleving. Wij stellen voor een eerste stap op deze weg te zetten door met een deel van de Nuon-gelden duurzaam te gaan bankieren. Wij dienen hiertoe een motie in (nr. 44) die luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

overwegende

- *Dat op pagina 72 van de programmabegroting onder 13.2 (Dekkingsvoorstellen nieuw beleid) staat vermeld "Een deel van de ontvangen Nuongelden (5 miljoen euro) voor 10 jaar wordt weggezet. Een deel van het bedrag zal duurzaam/ideëel worden belegd, waarbij rekening wordt gehouden met de wettelijke bepalingen en ons eigen treasurystatuut".*
- *Dat in het coalitieprogramma onder Solide financieel beleid staat vermeld "Liquiditeitsbeheer zal meer worden ingestoken vanuit het principe "ideëel bankieren". En "Liquiditeitsbeheer is gericht op goed rendement, niet speculatief, met oog voor ideëel bankieren".*
- *Van oordeel dat het binnen een sprankelend en betrokken beleid past om ook het geldbeheer op een sprankelende en betrokken manier gestalte te geven.*
- *Dat voor het bereiken van een doel het belangrijk is te beginnen met een eerste stap,*

verzoekt het college

- *om te onderzoeken hoe de helft van de 5 miljoen euro die langdurig wordt weggezet, te weten 2,5 miljoen euro, kan worden belegd bij een duurzame bank, zoals Triodos, die voldoet aan de wet- en regelgeving*
- *hiervan zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval voor 1 februari 2010 verslag te doen,*

en gaat over tot de orde van de dag".

Op de besteding van de Nuon-gelden zelf komen we nog terug. We vinden in ieder geval dat we goed met elkaar moeten praten over de vraag wat we met dit geld willen doen.

Graag een goede buur ...

Er gebeuren leuke dingen in Voorschoten die de onderlinge samenhang versterken. We denken aan het popconcert in het Berkhoutpark dat vooral gekenmerkt werd door gezelligheid, en aan de Week van de Vooruitgang waarin raadsleden samenwerkten met allerlei organisaties in Voorschoten.

De invoering van de Wmo is hier naar tevredenheid verlopen. Ook is bij het opstellen van nota's over bijvoorbeeld ouderenbeleid, sportbeleid en speelruimte met velen gesproken over wat er tot stand zou moeten komen. Verder gaan op het pad van de burgerparticipatie juichen wij toe. Ook het instellen van het ondernemersfonds vinden wij een goede zaak; ondernemers delen gezamenlijk in de lusten en de lasten.

Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. We zijn daarom blij met de verbetering van het minimabeleid. Een jaar geleden hebben wij in deze raad gesproken over een onderzoek naar de mogelijkheid het minimabeleid toe te passen voor mensen die tot en met 120% van het sociaal minimum als inkomen hebben. Deze mogelijkheid wordt onderzocht, maar we zien een kans om dit nu alvast financieel mogelijk te maken. Het geld voor het hondenbeleid komt nu immers vrij. Wij stellen voor dit geld te besteden aan de verruiming van het minimabeleid, waardoor een groot deel van de kosten hiervan wordt gedekt. Hiertoe dienen we motie nr. 55 in:

"De raad van de gemeente Voorschoten in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

Overwegende

- *Dat ook mensen die net boven het sociaal minimum zitten, behoefte hebben aan financiële ondersteuning*
- *Dat het wenselijk is dat deze mensen ook gebruik kunnen maken van voorzieningen voor het minimabeleid*
- *Dat in de buurgemeente Leiden minimabeleid wordt gevoerd voor mensen die leven van een inkomen tot en met 120% van het sociaal minimum (de bijstandsnorm)*
- *Dat gelijkschakeling in de regio gewenst is*
- *Dat in steeds meer andere gemeenten en ook in landelijke regelingen minimabeleid wordt gevoerd voor mensen met een inkomen tot en met 120% van het sociaal minimum (de bijstandsnorm)*
- *Dat het optrekken van de inkomensgrens van 110% naar 120% slechts 42.000 euro kost*
- *Dat 32.500 euro in de programmabegroting vrijvalt als gevolg van het afkeuren van het nieuwe hondenbeleid*

Spreekt uit:

- 1. Het college op te dragen 32.500 euro, gereserveerd voor het hondenbeleid, te besteden aan het optrekken van de inkomensgrens tot 120%*
- 2. Het college op te dragen de overige 9.500 euro in de begroting vrij te maken voor het optrekken van de inkomensgrens tot 120%*

en gaat over tot de orde van de dag".

Er is al vaker gesproken over het instellen van een raadsliedenwinkel. Kwetsbare groepen in de samenleving hebben immers vaak moeite in het woud van regelgeving de juiste weg te vinden. Groen-Links pleit daarom voor het aanstellen van een sociaal raadvrouw (bijvoorbeeld 0,2 fte) om deze mensen met advies te ondersteunen. Tot de kerntaken rekenen we onder meer: het geven van informatie en advies op sociaal-juridisch gebied, het signaleren van knelpunten in de wet- en regelgeving en het schrijven van brieven en bezwaarschriften.

In dit dorp worden maar liefst vier nieuwe scholen gebouwd. Dat is een enorme klus. Wij hopen dat er nu snel met tekenen en bouwen kan worden begonnen. Wij willen, net als de rest van de raad, graag goede scholen voor onze kinderen. Als blijkt dat daar méér geld voor nodig is dan er nu voor is gereserveerd, zullen we daar serieus naar kijken. Wij betreuren het dat er steeds misverstanden ontstaan over hoe ver we zijn in het proces en wat er gaat gebeuren. Heldere communicatie van alle partijen lijkt hierin een sleutelwoord te zijn. We waarderen het overigens zeer dat burgers meedenken.

... en ook een verre vriend.

In de afgelopen periode hebben we de band met Kita sterker zien worden. Onlangs is het 25-jarig jubileum van de jumelage gevierd. Bewoners uit Voorschoten en Kita werken samen aan de realisatie van zonne-energie. Ook is de Wereldwinkel verhuisd naar een beter pand. Mensen van ver kunnen hier hun producten kwijt, en dat levert ons ook een rijkdom aan ervaringen op. Dit zijn GroenLinks-wensen die nu zijn vervuld. We zijn er trots op dat Voorschoten ook vrienden ver weg koestert. Dat is een verrijking.

Een huis van de toekomst.

Wij zien uit naar de bouw van het Huis van Voorschoten, omdat dit voor veel mensen en verenigingen de mogelijkheid biedt gezamenlijk activiteiten te ondernemen, en omdat het onze ambtenaren een behoorlijke huisvesting biedt. Wij hopen ook dat dit Huis een toonbeeld zal zijn van een huis van een duurzame toekomst. Gelukkig zit er weer wat vaart in de realisatie van het Huis; het moet ook niet te lang gaan duren. Wij hopen op goede, inhoudelijke discussies.

Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.

In een samenleving met respect als uitgangspunt hoort ook een raad met respect als uitgangspunt. We hebben het dan over de politieke cultuur. Binnen een gemeenteraad debatteren we met elkaar op basis van inhoud. Deze inhoud zou belangrijker moeten zijn dan het verwerven van een makkelijk applaus of het bestrijden van anderen. Wij roepen de gemeenteraad op te functioneren zoals hij vindt dat een gemeenteraad zou moeten doen.

Keulen en Aken zijn niet op één dag gebouwd, maar dat hoefde ook niet.

Wat wel nodig is, is snelle omschakeling naar een klimaatbestendige toekomst. De klimaatverandering gaat sneller dan wij hadden gedacht aan het begin van de raadsperiode. We hebben niet veel tijd meer om ons aan te passen. Daarom zijn we ongeduldig en staan we te trappelen om actie te ondernemen. Gelukkig kunnen we veel doen.

In de gemeenteraad zijn daartoe de afgelopen periode belangrijke besluiten genomen. Wij zijn erg blij met de beslissing van de raad om te werken aan een CO₂-neutrale toekomst voor Voorschoten en om een klimaatfonds in te stellen waar ieder jaar € 200.000 in wordt gestort. Wij verwachten een spoedige totstandkoming van een maatregelenpakket waarin wordt aangegeven wat we precies gaan doen. Immers: mooie woorden op zich brengen niets tot stand, daar zijn daden voor nodig. Ook heeft de raad een motie aangenomen voor duurzamer bouwen. Verder is de invoering van de snelheidslimiet van 30 km/uur in een groot deel van Voorschoten een grote vooruitgang. De Traverse wordt veiliger en mooier gemaakt. Wij gaan er vanuit dat de gemeente doet wat binnen haar mogelijkheden ligt om de overlast bij betrokkenen te verminderen. We zijn tevreden over wat tot stand is gekomen, maar we willen graag meer zien, en willen concrete stappen.

Betrokkenheid van de bevolking bij het beleid is belangrijk. Het gemeentebestuur kan de verandering naar een duurzame samenleving immers niet in z'n eentje tot stand brengen. Tot ons genoegen zien wij dat burgers in Voorschoten initiatieven hiertoe nemen, zoals de mensen van CO₂-wijzer. Ook waarderen wij de inzet van ondernemers voor duurzaam ondernemen. We zijn van mening dat veel zichtbaarder kan worden gemaakt wat er gebeurt in Voorschoten, en wat mogelijk is. Mensen zullen zo meer zin krijgen om mee te werken aan de toekomst. Daarom roepen wij het college op werk te maken van een wervelender uitstraling op het gebied van duurzaamheid. Ook zouden burgers gemakkelijker moeten kunnen beschikken over informatie waarmee ze zelf aan de slag kunnen gaan. De gemeente heeft een taak in de informatievoorziening. Wij hopen dat het college deze taak serieus neemt.

Ieder nadeel heeft een voordeel.

Tot onze spijt zijn de Nuon-aandelen verkocht door Voorschoten. Wij vinden het geen goede zaak dat de energieleverantier niet meer in publieke handen is, en wij vinden daarom dat met een belangrijk deel van de opbrengst die we nu gaan ontvangen, duurzame energie en energiebesparing moeten worden

gerealiseerd. Dan zullen mensen minder afhankelijk zijn van energiebedrijven, en zullen we ook zelf kunnen bepalen hoe we schone energie kunnen realiseren. Wij dienen dus een motie in (nr. 54) waarmee we dit doel gerealiseerd willen zien. Deze motie luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

overwegende

- dat de gemeente Voorschoten in het jaar 2015 €39.313.000 aan Nuon-gelden zal hebben ontvangen, waarvan €30.750.000 in 2013;
- dat de gemeente de ambitie heeft in 2050 CO₂-neutraal te zijn;
- dat de gemeente een bestemmingsreserve duurzaamheid heeft ingesteld waarin €200.000 per jaar wordt gestort;
- dat deze reserve op 31 december 2010 €1.060.047 zal bevatten;
- dat het omschakelen naar een CO₂-neutrale gemeente veel zal vragen van inzet en middelen;
- dat de Nuon-gelden zijn opgebracht door verkoop van de aandelen in het energiebedrijf;
- dat het logisch is een aanzienlijk deel van de opbrengst te besteden aan energie;
- dat het bevorderen van duurzame energie op den duur geld zal opleveren en de afhankelijkheid van energieproducenten zal verminderen;
- dat energieneutraal bouwen hetzelfde effect zal hebben;

verzoekt het college

- om de komende jaren een aanzienlijk deel, maar minimaal €10 miljoen van de Nuon-gelden te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid;
- de helpt te oormerken voor de opwekking van duurzame energie in regionaal verband en voor het energieneutraal maken van huizen en gebouwen;
- een voorstel voor te leggen aan de raad over de wijze waarop dit geld zal worden ingezet, als onderdeel van het maatregelenpakket voor de omschakeling naar een CO₂-neutrale gemeente,

en gaat over tot de orde van de dag".

De gemeente kan zelf een voorbeeld zijn door te besluiten de nieuwe turnzaal en de nieuwbouw van het Uitvoerend Bedrijf CO₂-neutraal te maken. Daarbij zal dat zeker energiebesparing opleveren. Hiertoe dienen we motie nr. 53 in:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

Overwegende:

- dat de raad heeft gekozen om de CO₂-uitstoot in de gemeente Voorschoten vergaand terug te dringen
  - dat het nodig is om haast te maken met die reductie
  - dat de gemeente aan eigen complexen gemakkelijker eisen kan opleggen dan aan derden
  - dat de voorbeeldrol van de gemeente vitaal is om die derden ook over de streep te trekken
- dringt er bij het college op aan de nieuw te bouwen turnzaal en de nieuwe vestiging van het UB CO₂-neutraal te maken

en gaat over tot de orde van de dag".

In een groen, groen...

In het kader van het groenbeleid zijn goede stappen gezet. De Groenstructuurvisie is aangenomen, de Duivenvoorde-corrridor zal groener en minder glazig worden. Voorschoten bepleit ook in de regio een versterking van het groen. Dat is hoopvol. Laat Voorschoten haar rol in de regio serieus blijven nemen.

Wij vinden het jammer dat de raad niet heeft ingestemd met het zetten van stappen naar het helemaal gifvrij maken van de onkruidbestrijding. Wij hopen op een voortvarende en effectieve aanpak, in samenwerking met het Hoogheemraadschap, van de problemen met de waterkwaliteit in Noord-Hofland en elders in de gemeente.

Voor wie alleen een hamer heeft, ziet ieder probleem eruit als een spijker.

De manier waarop de provincie en de regio de aanleg van de RijnlandRoute erdoor proberen te drukken, is verbijsterend. Juist het groene goud van onze regio wordt zo aangetast, leefgebied van mens, dier en plant, de luchtkwaliteit zal achteruit gaan. En in het licht van de klimaatverandering, die wereldwijd tot een roep leidt om snelle en drastische reductie van de CO₂-uitstoot, kunnen we het alleen als een vorm van collectieve verdwazing zien dat bestuurders tegen heel veel geld een overbodige en schadelijke weg willen aanleggen. Het geeft ook te denken dat deze bestuurders, met alle kennis die er nu is, slechts in staat lijken te zijn tot de Pavlov-reactie van verkeersproblemen oplossen met meer asfalt. Een automobilitateitsprobleem wordt kennelijk gezien als een kwestie van te weinig asfalt, in plaats van een zaak van teveel auto's. Waar elders wordt gestreefd naar het terugdringen van het autoverkeer, zal het in deze regio worden gestimuleerd.

Het is voor raad en college geen gemakkelijke opgave hiermee om te gaan. Vele discussies zijn er geweest en de druk op ons is groot. Hoofdzaak is dat Voorschoten vasthoudt aan de eis tot aantonen van nut en noodzaak van de weg, en pleit voor het nu alvast nemen van maatregelen waar niemand spijt van heeft. Indien ooit nut en noodzaak zouden zijn aangetoond, kunnen wij alleen volledige ondertunneling accepteren. Wij vinden het belangrijk dat het gemeentebestuur in contact blijft staan met de bevolking, en roepen daarom op tot een avond waarop bevolking en raad met elkaar in discussie kunnen gaan over wat ons te doen staat.

Op weg naar de toekomst.

Wij constateren dat deze programmabegroting in grote lijnen een goed middel is om op weg te gaan naar de toekomst. Met onze voorstellen willen wij dit versterken. Wij zijn benieuwd naar de reacties van het college en de andere raadsleden. Wij hopen op een goede discussie op de weg naar de toekomst. Wij hebben er zin in.

De **voorzitter**: Ook u wil ik graag feliciteren met uw maidenspeech als fractievoorzitter bij de algemene beschouwingen. Overigens zei u dat voor iemand die een hamer heeft, elk probleem eruit ziet als een spijker. Omdat ik de enige in de zaal ben die een hamer heeft, hoop ik maar dat die opmerking niet persoonlijk was bedoeld.

Mevrouw **Lamers**: Beslist niet, mijnheer de voorzitter.

De heer **Blommers**: Voorzitter. De begroting vertoont tekenen van het ophouden van de schone schijn. Op het eerste gezicht lijkt de begroting op orde, maar als je goed kijkt verdwijnen de spaartegoeden sneller dan bij Icesave het geval was. Opvallend is dat de inkomsten en uitgaven niet meer in de begroting in één oogopslag te vinden zijn; slechts de optellingen komen voorbij. Pas in de latere hoofdstukken komt duidelijkheid. Voorschoten onttrekt vele tonnen uit de reserves en krijgt daarmee de begroting sluitend. Er zijn banken om minder omgevallen.

De gemeente gaat ook steeds meer op een bank lijken. Dat is geen goede zaak. De structurele inkomsten uit de Nuon-aandelen zijn structureel weggefallen: € 1,2 miljoen minder inkomsten aan dividend. In de begroting wordt echter doodleuk zes ton meer opgevoerd als inkomsten uit "dividend en verstrekte geldleningen". Dat betekent dat de gemeente ten minste € 1,8 miljoen méér inkomsten verwacht uit verstrekte geldleningen. Ik ben benieuwd aan wie dat geld is uitgeleend, en wat het maatschappelijke doel daarvan is.

De financiën moeten op orde blijven, is een uitspraak in de begroting. Deze zijn niet op orde als twee achtereenvolgende jaren een verschil van € 1 miljoen plotseling zonder voortekenen opduikt. In 2007 hadden we een miljoen over, in 2008 een miljoen te kort. Daar is structureel iets aan de hand.

Het college is met veel ambitie van start gegaan, maar de verschillende ambitieuze grote projecten blijken stuk voor stuk uit de rails te lopen. Er is een overschrijding op de Traverse, er is flink wat extra krediet nodig voor de Krimschool, de centrumplannen en de Dobbewijk komen jaarlijks terug voor extra geld, en er is nu al een overschrijding op de voorbereidingskosten voor het Huis van Voorschoten. Dat opgeteld maakt dat wij ONS afvragen wat er gebeurt als dit project van € 16 of € 60 miljoen daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden. Onze herhaaldelijke vragen over de financiële stand van zaken voor deze projecten worden structureel te laat en in vage termen beantwoord. Discussie in de raad hierover wordt vervolgens krampachtig door de coalitiepartijen afgekap, of afgeleid door flink op de man te spelen.

Vooraf dat politieke gekissebis heeft de afgelopen jaren een goede besluitvorming in Voorschoten in de weg gestaan. De inmiddels bijna afgelopen periode heeft zich gekenmerkt door een polarisatie tussen coalitie- en oppositiepartijen. De burgers hebben de indruk dat in de raad niet meer besloten wordt op inhoudelijke gronden, maar op grond van wie de grootste mond en de grootste fractie heeft. Daardoor zijn veel kansen onbenut gebleven en aantoonbaar grote risico's genomen, ook in financieel opzicht. Gemeenschapsgeld dat met tonnen, nee miljoenen tegelijk door het grote gat in de hand van het gemeentebestuur wegloupt. Voorschoten zou beter af zijn met politieke stabiliteit, waarbij coalitie en oppositie met elkaar in dialoog zijn en gezamenlijk besluiten worden genomen.

Vanuit de fractie van ONS is meerdere malen gewaarschuwd voor de valkuilen, als prominent voorbeeld de Traverse. Het heeft een wethouder de kop gekost, niet omdat hij in een debat met de raad zijn verantwoordelijkheid heeft genomen, maar omdat zijn eigen partij voortijdig de stekker eruit trok. De wijze van aanbesteding, de totale kosten, de planning, de inkomstenderving van de toch al kwetsbare middenstand en de veiligheid van voetgangers en fietsers hebben wij continu onder de aandacht gebracht. Het is verbijsterend hoe dit project zo uit de hand is gelopen. En het is geen uitzondering: alle projecten lopen uit de hand. Waar is de regie? Wie controleert? Wij spreken hier niet alleen het college op aan, maar ook de coalitiepartijen die het niet wilden zien en horen, totdat de deksel van de put verwijderd werd en we het konden ruiken.

Ook over het project Huis van Voorschoten heeft de fractie van ONS Voorschoten herhaaldelijk zijn bedenkingen geuit, vooral over de wijze waarop het college en de coalitie het proces uitvoeren. Het sluitstuk van dit proces was een inspraakavond waar de burger van Voorschoten zich mocht uitspreken over het project. Bij die inspraakavond lieten tal van burgers zich op niet mis te verstane wijze zeer kritisch uit over het Huis, maar in het verslag van die avond en met name het persbericht worden deze kritische geluiden verzwegen. Het college kiest er vervolgens voor alleen met de mogelijke gebruikers te gaan praten. En ja, als je vraagt "wat wil je in een Huis", dan krijg je geen antwoord op de vraag "wil je een Huis". De discussie wordt verkeerd om gevoerd. Als dit college en de coalitie echt maatschappelijk draagvlak hadden willen krijgen voor het Huis van Voorschoten, dan was eerst de behoefte gepeild aan wat er zou moeten komen, en pas daarna gekeken op welke wijze die behoefte het beste zou kunnen worden ingevuld. Nu is er ruim € 600.000 besteed aan onderzoeken (en volgens mij in werkelijkheid al veel méér) en heeft een groot deel van Voorschoten er helemaal geen trek in. Hoe ik dat weet? Praat maar eens met de mensen op straat, en luister eens een keer! Kijk eens naar andere gemeenten die hetzelfde proces al hebben doorlopen. Zij weten ondertussen dat een dergelijk gebouw alleen te bekostigen is als de exploitatie op orde is. Dat is een les waarvoor ook Voorschoten een hoog leergeld zal betalen als het project gewoon wordt doorgezet.

ONS Voorschoten wil terug naar de basis. Wij pleiten voor het ontwikkelen van verschillende scenario's voor de huisvesting van de verschillende activiteiten. De nul-plusoptie (investeren in de bestaande gebouwen) blijft daarbij nadrukkelijk in beeld. Een eerlijke vergelijking tussen de verschil-

---

lende opties is dan mogelijk, en het complete verhaal moet vanaf het begin verteld worden. Als de coalitie in het voorjaar van 2006 de opdracht geeft om het project kostenneutraal te realiseren -- voor twijfelaars of dit echt gebeurd is: ik kan het letterlijke citaat voorlezen -- moeten we niet de salami-tactiek gebruiken en net doen of bouwplannen op de locaties die worden achtergelaten, op dit moment niet relevant zijn. Wees als bestuur eerlijk en vertel het complete verhaal. De wijze waarop het dorps-centrum nu dreigt te worden verstedelijkt, is voor onze fractie zeker niet acceptabel.

Dit college heeft de raad de afgelopen jaren overvoerd met veel beleidsplannen, maar als het om de uitvoering gaat, gaat de vaart eruit. De uitvoering van afgesproken beleid is het struikelblok van dit college gebleken. Nog vlak voor de verkiezingen worden nu, anderhalf jaar na besluitvorming, eindelijk parkeerplaatsen gerealiseerd op het Fixit-terrein, naar onze mening overigens kapitaalvernietiging. Maar het realiseren van fietsenstallingen in de Schoolstraat (een kleine moeite, zou je denken) is nog steeds niet gebeurd. Na de moeizame besluitvorming over het ondernemersfonds kost het realiseren van een dergelijk simpel gegeven ook alweer bijna een jaar. Doordat zaken zo lang blijven liggen, gaan de kosten omhoog en wordt de slagvaardigheid minder. Wij denken dat dit vooral het gevolg is van de te hoge ambitie van dit college en deze coalitie. Men probeert in vier jaar zijn stempel te drukken op dit dorp. Dames en heren: kijk naar buiten, dan ziet u dat Voorschoten één grote bouwput is, en u weet dat we nog lang niet klaar zijn.

Het gebrek aan slagvaardigheid gaat pijnlijke vormen aannemen bij de bouw van nieuwe scholen voor Het Kompas, De Vink en De Regenboog. De hele raad roept al jaren dat er nieuwe schoolgebouwen moeten komen, maar we zijn nog niet verder gekomen dan een afgesloten convenant met Het Kompas en De Vink. De eerste paal wordt deze coalitieperiode helaas niet meer geslagen.

De Dobbewijk: ook zo'n project waar we alleen nog maar van durven dromen dat het ooit nog gerealiseerd wordt. Eindelijk was er een goede projectleider, maar in augustus verdween hij alweer, en nu horen we dat het college heeft besloten om het toch nog even allemaal op te schorten, om eerst nog afspraken te maken met de ondernemers. Voor de duidelijkheid: die afspraken zijn er al, maar schijnbaar is het lef er niet om opnieuw een ontwerp-bestemmingsplan voor te leggen aan de wijk. ONS Voorschoten wil dan ook geen vertraging meer op dit dossier. College, toon lef!

Besturen is vooruitzien en anticiperen op de zaken die in de toekomst kunnen gaan spelen. De veel te hoge ambitie, onbevangen kostenramingen, optimistische planning en het grenzeloze vertrouwen op externe onderzoeksrapporten van deze coalitie breken ons dorp op, op dit moment ook letterlijk. Risicomanagement blijft te veel beperkt tot algemeenheden, in plaats van het in kaart brengen van grote en minder grote risico's om deze vervolgens tijdig in te dammen. Nu is het vaak al te laat als blijkt dat een project uit de rails loopt. Als het kalf verdrongen is, sluit men in deze coalitie de gelederen en wordt een wethouder naar huis gestuurd.

De ontwikkelingen in het centrum baren ONS grote zorgen. Een verbouwing van het pand van de Rabobank is goedgekeurd. De bouwvergunning is afgegeven, omdat een voorbereidingsbesluit niet op tijd aan de raad was voorgelegd. Nu ligt er gelukkig wel een plan waarin een parkeergarage, sociale woningbouw en winkeloppervlak gerealiseerd worden, maar er hangt tegelijkertijd een grote kostenpost aan vast. De keuze om prioriteit te geven aan het Huis van Voorschoten komt hierbij hard terug. Zie de gevolgen.

Wij maken ONS op voor de komende verkiezingen. Dan moet het afgelopen zijn met dit beleid. Inkomsten en uitgaven moeten in balans komen, de menselijke maat weer herkenbaar zijn, meer participatie dan alleen burgers die mogen toehoren. Het zijn andere tijden en die vergen een andere aanpak.

Tenslotte dien ik een motie in (nr. 52) over de financiële analyse op langere termijn. Deze motie luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten,

Gelet op:

- De naderende bezuinigingen (van het kabinet CDA-PvdA-CU) op de algemene uitkering;
- De structurele onttrekkingen aan de reserves;
- Reserves (gelijk aan spaarpotten) niet oneindig zijn;
- De onvoldoende nader toegelichte vergroting van de inkomstenbronnen;
- De huidige beperkte financiële blik van vier jaar vooruit;
- Structurele over- en onderschrijdingen door gebrek aan controle op lopende projecten;
- Prioriteitsstelling in de motie ONS-VVD zoals al ingediend;

Besluit:

Het college opdracht te geven om

1. Een financiële analyse op te stellen, waarin ten minste ingegaan wordt op:

- Inkomsten en uitgaven zijn in balans
- Financiële gevolgen van gemeentelijk en rijksbeleid op de lange termijn
- Duidelijkheid in het totaal aan middelen dat gevonden moet worden om deze problematiek op te lossen

• Relevante onderdelen om te komen tot een grondige financiële analyse

2. Een herijking van de begroting uit te voeren, waarbij bereikt wordt dat

- Begroting helder en transparant wordt
- "Boekhoudkundige financiële claims op de toekomst" verdwijnen

3. Een kostenreductie gerealiseerd wordt door:

- Minder inhuur externe krachten en externe onderzoeksbureaus
- Strakkere financiële sturing door alle overschrijdingen op het budget onmiddellijk te rapporteren
- Onmiddellijk stoppen met het project Huis van Voorschoten

En gaat over tot de orde van de dag".

De **voorzitter**: Wij zouden nu toe zijn aan de bespreking van het voorstel over herontwikkeling van de Rabo-locatie, maar ik heb begrepen dat enige mensen op de publieke tribune over dit voorstel willen inspreken. Ik stel de raad daarom voor nu eerst agendapunt 3 (Rondetafelgesprek) af te handelen. Naar mij blijkt, stemt de raad daarmee in.

3. Rondetafelgesprek

De heer **Niersman**: Geacht college, geachte raad. De afgelopen periode is er hard gewerkt aan het voorstel voor het Deltaplein. Ons bedrijf is daar al een jaar of tien geleden aan begonnen. Ongeveer twee weken geleden heb ik een plan met een programma gepresenteerd. Het plan is nog een ruwe schets, maar het programma past er goed in: woningen voor starters, in totaal ongeveer 50% sociale woningbouw, een behoorlijk aantal parkeerplaatsen, een aantal nieuwe winkels, kortom: een stevige impuls voor het centrum.

Vandaag staat het plan weer op de agenda, maar iedere keer rijzen er weer allerlei problemen en vragen, waardoor besluitvorming opnieuw wordt uitgesteld. Wij kennen het spreekwoord: van uitstel komt afstel. Eigenlijk hebben wij geen tijd meer. Het door ons gepresenteerde plan willen wij met en voor Voorschoten realiseren, maar het steeds weer uitstellen van de besluitvorming kunnen wij niet langer meer volhouden. Ik dring er daarom op aan dat er vanavond wél een besluit wordt genomen. Vanmiddag werd ik op de hoogte gesteld van nieuwe problemen, maar dat zijn betrekkelijk geringe technische problemen, zoals het verleggen van een riool. De wethouder zou de opdracht moeten krijgen om dit soort problemen verder uit te werken, binnen de vast te stellen financiële kaders. De wethouder kan dan bij de raad terugkomen met een definitief ontwerp dat stedenbouwkundig en architectonisch past binnen de inmiddels vastgelegde financiële kaders. Op dit moment kan nog niet verwacht worden dat alle puntjes al op de i staan.

De heer **Van Dam**: Geachte burgemeester en wethouders, leden van de gemeenteraad, dames en heren. Jaren geleden, toen het nog zo goed ging, was ik uitgenodigd voor een receptie ter gelegenheid van de op komst zijnde renovatie van het Wapen van Voorschoten, en daarmee samenhangend het nieuwe Rabobank-gebouw. Tijdens die receptie stond er plotseling een man op een verhoging, die ons ging toespreken. Het was de projectontwikkelaar die gekleed ging in een nette blazer, en ons een beeldschetste van een Schoolstraat in balans: een halter-model met een trekker aan de noordkant, een trekker in het midden (de Hema) en een trekker aan de zuidkant. Over die trekker aan de zuidkant praten wij nu. Iedereen vond het toen een prachtig plan, en het werd door de gemeente omarmd. De noordkant is nu in ontwikkeling, en wij zien de nieuwe Albert Heijn-vestiging bijna dagelijks in volume toenemen. Ook de Hema is er gekomen, maar bij de zuidkant stopt het. Men kwam er niet uit. Bij het ambitieuze plan dat nu voor ons ligt, met een parkeergarage, 3.000 vierkante meter vloeroppervlak aan nieuwe winkels, en woningen erboven, was en is er geldtekort. Daardoor is het niet mogelijk om een parkeergarage dichtbij de winkels te bouwen, en ook niet om winkeloppervlak te vergroten, waardoor het voor een grote ondernemer nog interessanter zou worden om zich in Voorschoten te vestigen. Ook is het niet mogelijk om woningen te bouwen, die de sociale controle na sluitingstijd van de winkels groter maken, zodat het gevoel van veiligheid ook na dat moment toeneemt. Daarnaast ontbreekt het aan geld om een aansluiting te maken met de parkeergarage onder de Hema. Indertijd werd dit alles een win-win-situatie genoemd.

Gelukkig is er nu een voorstel gekomen, waarmee vastgehouden kan worden aan het oorspronkelijke halter-model. Wij kunnen maar één keer de grond in. Daarom zou ik de raad met klem willen verzoeken om het geld dat tekort wordt gekomen, vanavond beschikbaar te stellen, zodat wij eens iets af kunnen maken. De raad geeft dan niet een zak geld aan de projectontwikkelaar, maar stopt geld in een parkeergarage in Voorschoten zelf. Verder heeft de aannemer mij een uurtje geleden verzekerd dat alle problemen die boven tafel zijn gekomen, ook die van vandaag, op te lossen zijn. Ik zou zeggen: grijp deze kans, het kan maar één keer.

De **voorzitter**: Ik deel nog mee dat de Cliëntenraad Sociale Dienst Voorschoten vanavond had willen inspreken op de begroting, maar niet in staat is om vanavond aanwezig te zijn. Daarvoor in de plaats heeft de Cliëntenraad een schriftelijke reactie gegeven, die inmiddels is rondgedeeld aan de leden van de raad.

3a. Initiatiefvoorstel van de fracties van ONS Voorschoten, VVD en CDA inzake herontwikkeling van de Rabo-locatie

De heer **Scholten**: Ik hoor graag eerst van de wethouder de laatste stand van zaken.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Voorzitter. Vorige week is in de raad afgesproken om te koersen op afronding van de besluitvorming in de vergadering van 17 december a.s. Veel fracties wilden graag dat het plan door zou gaan, maar er waren toch nog open eindjes. Na die vergadering van vorige week zijn een groot aantal vragen uitgezet, zowel intern als extern, en op een deel daarvan hebben wij inmiddels antwoord binnengekregen. Daarnaast heeft één van de betrokken eigenaren van het vastgoed druk op de ketel gezet, en daardoor is er een nieuw initiatief genomen om na te gaan of het mogelijk is om toch vanavond tot besluitvorming te komen.

Eén van de belangrijkste punten waar wij antwoord op hebben gekregen, betreft verkeerskundige problemen. Zowel door onze eigen medewerkers als door Arcadis is gekeken naar de gedachte plek van de inrit van de parkeergarage, met als conclusie dat de inrit dan te steil zou aflopen, omdat de ruimte op deze plek te beperkt is. Daardoor zou de inrit bijvoorbeeld naar de kop van het Deltaplein verplaatst moeten worden, maar dat heeft weer allerlei consequenties voor de inrichting van de omgeving. Dan zou er immers toch bij voorkeur een rotonde moeten komen bij de Kon. Marinelaan, waar het verkeer kan keren om dan de garage in te rijden.

Daarnaast ligt er nog steeds het punt van mogelijk ongeoorloofde staatssteun. Waarschijnlijk zal daar op 17 december ook nog geen duidelijkheid over zijn. Arcadis heeft aangegeven dat, om te voorkomen dat steun niet geoorloofd is, er een bepaalde tegenprestatie moet worden verkregen, bijvoorbeeld een deel van het eigendom van de parkeergarage. Echter, als een gemeente iets aanschaft (in dit geval dan een parkeergarage) komt weer de vraag op of dit niet openbaar aanbesteed zou moeten worden. Maar goed, ook verleden week hebben wij al gezegd dat randvoorwaarde in ieder geval is dat de steun niet ongeoorloofd is.

Verder is vandaag nog een probleem met de riolering op tafel gekomen. Zowel in het exploitatie-overzicht dat de heer Niersman heeft voorgelegd, als door de gemeente is daar nog niet eerder naar gekeken. Onze organisatie heeft aangegeven dat het hier gaat om een bedrag van in totaal € 1,8 miljoen, en daarmee komt er dus een extra PM-post bij. De begeleidingskosten van de gemeente worden geschat op € 400.000 interne adviezen, en € 150.000 externe adviezen. In ieder geval zal er nader gekeken moeten worden naar de belangrijke "hobbel" in de vorm van de riolering. Tenslotte is hierbij nog van belang, dat op dit moment allerlei RO-projecten worden doorberekend en dat de eerste resultaten er niet echt rooskleurig uitzien. Wij verwachten daar de komende weken meer zicht op te krijgen.

Het college meent dan ook dat toch aangekoerst zou moeten worden op besluitvorming half december, als er meer zicht is op de consequenties van de verkeerskundige problemen en de problemen met de riolering. Het gaat om een groot bedrag, en zojuist hebben alle fracties al laten blijken dat ze er geen zin hebben om met een nieuw project te beginnen en pas halverwege de rit met allerlei tegenvallers te worden geconfronteerd. Wij hebben er kennis van genomen dat als wij pas half december een besluit nemen, het risico aanwezig is dat één van de eigenaren van het vastgoed zich terugtrekt. Wij zien dat risico, maar het college meent ook dat de open eindjes nog zodanig open liggen dat het de raad wil adviseren om het te houden bij de oorspronkelijke afspraak om in december een besluit te nemen.

De heer **Scholten**: Gelet op de aanzienlijke extra kostenposten die nu dreigen, lijkt het ons inderdaad verstandig om de besluitvorming uit te stellen.

De heer **Rosier**: Ik zou wel gelegenheid willen hebben om in een schorsing onderling te spreken over de vraag wat ons nu te doen staat, voordat wij een beslissing nemen over het moment van besluitvorming over dit project. De VVD-fractie heeft nooit onder stoelen of banken gestoken dat ze dit project buitengewoon belangrijk vindt, en zal dan ook niet licht kiezen voor het laten verglijden van een gelegenheid. Anderzijds wil de VVD ook niet geconfronteerd worden met lijken uit de kast, en wat ik vandaag hoor, maakt mij buitengewoon ongerust op dat punt. Ik krijg langzamerhand het gevoel dat wij nergens meer houvast hebben. Dit project staat al vanaf 2006 op onze prioriteitenlijst, en het is zeker niet de eerste keer dat wij hierover spreken. Toch komen er nú pas dit soort basale problemen op tafel, en daar ben ik buitengewoon nijdig over.

De heer **Blommers**: Voorzitter. Vorige week hebben wij al gezegd dat wij dit project graag willen. Ik schrik van de bedragen die de wethouder nu ineens noemt, maar anderzijds zeggen de insprekers dat het binnen de huidige kosten kan, zodat die niet zullen worden overschreden. Het initiatiefvoorstel is juist bedoeld om dit soort verrassingen te voorkomen en niet op een tweede Traverse-project uit te komen.

De heer **Koster**: Voorzitter. Natuurlijk kunnen wij er nog in een schorsing over praten, maar op dit moment lijkt het er toch op dat dit project zo matig is onderbouwd dat het te grote risico's geeft.

De heer **Middelburg**: Voorzitter. De mening van mijn fractie over de onderbouwing is van het begin af aan duidelijk geweest. Wij zijn dus waarschijnlijk wat minder verbaasd dan andere fracties. Verder heb ik er weinig aan toe te voegen, want ons standpunt is simpel: € 15.000 subsidie per sociale woning boven de 30%-norm, en verder niets. Wij zullen het initiatiefvoorstel dus in ieder geval niet steunen, zodat het voor ons niet uitmaakt of het vanavond, dan wel over een maand in stemming komt.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De heer **Scholten**: Voorzitter. Tijdens de schorsing hebben de initiatiefnemers de nu ontstane situatie uitgebreid besproken. Wij zijn daarbij gedrieën tot de conclusie gekomen dat het initiatiefvoorstel dat nu voorligt, aan het college nog alle mogelijkheden biedt om eruit te komen. Wij willen dit voorstel dan ook vanavond in stemming brengen, en als steuntje in de rug aan het college meegeven. Verder doen wij een beroep op de ontwikkelaar en alle andere betrokkenen om binnen de kaders te blijven die in het initiatiefvoorstel scherp zijn neergezet. Wij hopen van ganser harte dat wij aan de zuidkant van het centrum binnen afzienbare termijn een prachtig visitekaartje voor het dorp zullen krijgen.

De heer **Rosier**: De heer Scholten heeft het standpunt van de initiatiefnemers volgens mij adequaat verwoord. Het initiatiefvoorstel geeft een helder kader aan, en wij verwachten dat de problemen binnen dat kader kunnen worden opgelost. Wij zien het ook vooral als een uitdaging aan het college om er inderdaad binnen dat kader uit te komen.

De heer **Blommers**: Ik sluit mij volledig aan bij de woorden van de heren Rosier en Scholten. De kaderstelling is helder, en het project zou nu binnen deze kaders uitgevoerd moeten worden. Dan betekent het winst voor ons allemaal.

De heer **Middelburg**: Voorzitter. Het zal niemand verbazen dat mijn fractie niet met het initiatiefvoorstel zal meegaan. Het standpunt van de CDA-fractie kan ik mij nog enigszins voorstellen, nu deze fractie eerder deze avond duidelijk haar vertrouwen in de begroting heeft uitgesproken, maar de twee oppositiepartijen hebben vanavond allerlei opmerkingen gemaakt over financieel beleid en oplopende tekorten, terwijl ze bij dit onderwerp zonder duidelijke dekking een groot bedrag willen uitgeven. Voor het Huis van Voorschoten, waarvan steeds wordt gezegd dat daarvoor veel geld wordt uitgegeven, is nog geen cent uitgegeven zonder dat er een duidelijk voorstel met dekking aan ten grondslag lag. Het verbaast mij dan ook zeer dat de twee partijen die erop hameren dat er slechte tijden aan komen en dat wij in deze gemeente elke cent moeten omkeren, die opmerkingen plotseling overboord zetten als het gaat om iets dat ze kennelijk leuk vinden om te doen.

De heer **Koster**: Ik sluit mij bij een groot deel van de woorden van de heer Middelburg aan. Wij roepen niet hard dat het niet duurder mag uitvallen dan een paar tienduizend euro, maar wat nu wordt voorgesteld, gaat ons veel te ver. Er ligt een slecht voorstel op tafel, want er wordt wel een grens gesteld, maar in het voorstel wordt niet ingegaan op het punt van het Deltaplein. Als ik de indieners nu hoor, krijg ik de indruk dat volgens hen de waarde van het Deltaplein begrepen zou moeten zijn in de € 2,7 miljoen, maar dat staat verder niet in het voorstel. Wij vinden het een zodanig slecht voorstel dat ik het op prijs zou stellen, indien het wordt aangenomen, dat de provincie haar taak in het kader van het repressief toezicht ernstig zou nemen door het raadsbesluit te vernietigen.

De vergadering wordt enige tijd geschorst voor collegeberaad.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Voorzitter. Het college hecht eraan nog op te merken dat wanneer het initiatiefvoorstel vanavond wordt aangenomen, er geen afweging wordt gemaakt ten opzichte van andere projecten en ontwikkelingen die zich daarmee in de komende maanden kunnen voordoen. Niettemin zal het college, mocht het voorstel worden aangenomen, het natuurlijk gaan uitvoeren, vooral omdat het nog om een intentieverklaring gaat waarna moet worden geprobeerd binnen een bepaalde bandbreedte tot overeenstemming te komen.

De heer **Koster**: Mijnheer de voorzitter. De wethouder heeft al gewezen op de problemen die er nog zijn bij dit voorstel. Zo gaat uitvoering ervan veel meer kosten dan € 2,7 miljoen. Zo komt er nog circa € 2 miljoen bij voor het verleggen van een riolering. Ook is er nog het punt van de waarde van het Deltaplein, en willen wij nog méér projecten in het dorp uitvoeren dan alleen aan de zuidkant van de

---

Schoolstraat. Door de manier waarop wij met het initiatiefvoorstel geld gaan uitgeven, kunnen wij geen afweging maken, en het gaat hier om gigantische bedragen. Juist de fracties van VVD en ONS Voorschoten leveren veelvuldig kritiek in de richting van de coalitie, dat er niet op deze manier met geld omgegaan moet worden.

De heer **Rosier**: Voorzitter. In het voorstel is uitdrukkelijk een ontbindende voorwaarde opgenomen, namelijk dat er overeenstemming moet zijn met de Europese regels voor staatssteun. Ook wordt nadrukkelijk gezegd dat het gaat om een éénmalige uitgave, waarbij een concreet bedrag wordt genoemd, namelijk € 2,7 miljoen. De gedachte hierbij is dat een overheid geen ondernemer is, en dus geen risico's moet nemen en bij het uitgeven van geld moet inzetten op maximaal maatschappelijk nut. Dat wordt met dit voorstel ook gerealiseerd.

De heer **Koster**: Hoe wilt u dan omgaan met alle andere kosten die de gemeente hiervoor moet maken, zoals begeleidingskosten?

De heer **Rosier**: De heer Koster moet mij niet bozer maken dan ik toch al ben, voorzitter. Het initiatiefvoorstel is hier namelijk heel helder en expliciet over. Verder wijs ik erop dat wij voor een éénmalige subsidie van € 2,7 miljoen echt wat krijgen dat meetbaar en zichtbaar is: een parkeergarage die wordt verbonden met die van de Hema, versterking van het winkelcluster in het centrum, woningen met een aantrekkelijke woningmix, en bouwkundige kwaliteit in de kern van het centrum. Dat is het maatschappelijk nut dat wij verkrijgen met deze subsidie.

De heer **Koster**: Is de waarde van het Deltaplein al begrepen in de € 2,7 miljoen, of is dat niet het geval?

De heer **Rosier**: Ik blijf het herhalen: het gaat bij dit voorstel om een éénmalige subsidie van € 2,7 miljoen. Inderdaad is dat exclusief interne begeleidingskosten van de gemeente, maar die kosten worden toch gemaakt, ook als dit project niet doorgaat, want de ambtelijke tijd moet worden betaald.

De benadering van de heer Middelburg vind ik op zichzelf zindelijk. Een jaar of drie geleden, toen wij nog voldoende tijd hadden, zouden wij op die manier hebben kunnen wikken en wegen, maar die tijd hebben wij uit onze handen laten glippen.

Tenslotte ben ik bijna van mijn stoel gevallen toen ik GroenLinks hoorde zeggen te hopen, dat het vanavond te nemen raadsbesluit wordt vernietigd door de provincie. Als dit besluit nu inderdaad vanavond wordt genomen, kan GroenLinks dan nog wel in de coalitie blijven?

De heer **Koster**: Dit besluit wordt niet door de coalitie genomen.

De heer **Blommers**: Voorzitter. Ik denk dat de € 2,7 miljoen een betere investering is dan de vele miljoenen die wij al in het regionaal fonds hebben gestort (waarvoor wij misschien een weg krijgen die wij niet willen) of de vele miljoenen die in de Traverse zijn gaan zitten. De € 2,7 miljoen wordt goed besteed aan een maatschappelijk nuttig project.

Ook ik vind de opmerking van GroenLinks over toezicht door de provincie buitengewoon vreemd. Eigenlijk is het onacceptabel dat zoiets in deze raad wordt gezegd. Hiermee worden in feite alle andere raadsleden gediskwalificeerd, en daarmee wordt niet het respect uitgedrukt dat wij in de raad voor elkaar zouden moeten hebben.

De heer **Middelburg**: Voorzitter. De heer Rosier noemde zojuist allerlei zaken die zichtbaar en meetbaar tot stand komen dankzij het voorstel, maar die zaken komen niet op de balans van de gemeente terecht. Als inderdaad zaken die zichtbaar worden, direct bezit van de gemeente zouden worden, stel ik mij voor om vanavond een kijkje te nemen bij het huis van de heer Rosier, want dat zou daarmee

---

dan mijn huis worden. Het gaat er dus om wat de gemeente ervoor krijgt, en dat is waarschijnlijk niks. Het geld wordt betaald door de gemeente, en wat ervoor terugkomt, was volgens ons toch wel gereali-seerd.

Daarnaast heeft de heer Rosier gesteld dat het allemaal te lang heeft geduurd. Het gaat hier om een besluit van de raad, maar ik weet dat hij dit een fout besluit vindt. Daarvan uitgaande is het echter niet logisch om daar nu nóg een fout bij te maken. Dat zou de heer Rosier doen door voor het voorstel te stemmen, want hij heeft gezegd dat het een zindelijke benadering is om eerst zeker te weten of wij dit geld wel hebben. Wij krijgen binnenkort financieel moeilijke tijden, zoals de heer Rosier en de anderen die het voorstel steunen, ook al naar voren hebben gebracht bij de algemene beschouwingen. In die omstandigheden lijkt het ons niet verantwoord om dit geld uit te geven.

De heer **Blommers**: Ik herinner mij nog goed de woorden van de heer Middelburg toen het ging over de besluitvorming over de Traverse. Vooral in de media hadden die woorden dezelfde strekking als de woorden die hij nu gebruikt. Een week later ging hij echter in de raad klakkeloos akkoord met een bedrag van zelfs € 8 miljoen. Wij vinden dat het project op de Rabo-locatie niet uit de hand mag lopen, en daarom worden in het voorstel duidelijke kaders gesteld. Wij begaan dus niet twee keer dezelfde fout.

De heer **Middelburg**: Ik heb die woorden inderdaad gebruikt, en het voorstel is vervolgens aangepast en nader onderbouwd. Daarna is er een tegenvaller bij de Traverse opgetreden, maar zoiets is altijd mogelijk. Kennelijk wilt u écht beweren dat het voorstel voor de Rabo-locatie beter is onderbouwd dan het voorstel van destijds voor de Traverse. Ik zal daar maar niet op reageren, want als ik dat zou doen, zou ik in strijd komen met elke cultuur voor omgaan met elkaar, zelfs die in de tijd dat mensen nog in holen leefden.

Het initiatiefvoorstel inzake de herontwikkeling van de Rabo-locatie wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van het CDA, de VVD en ONS Voorschoten ervoor hebben gestemd.

4. Programmabegroting 2010-2013

De heer **Rosier**: Voorzitter. Het is mij opgevallen dat alle fracties het erover eens zijn dat de nieuwbouw van scholen te traag gaat, en dat het college daar nu werk van moet maken. Vanavond hier naartoe fietsend vroeg ik mij af wat de situatie met de scholenbouw nu zou zijn geweest als wij de voorbereidingskosten van € 650.000 voor het Huis van Voorschoten niet in dat Huis, maar in de nieuwbouw van scholen gestoken zouden hebben. Was dan de eerste paal al de grond ingegaan? Ik zeg dit mede ter adstructie van mijn hartenkreet in de eerste termijn: laten wij eens ophouden met dat Huis van Voorschoten, en vooral de zaken doen waar onze burgers op zitten te wachten, in dit geval dan ouders, kinderen en onderwijskrachten. Het is werkelijk van de bonte dat er in 2006 ronkend is begonnen, en dat wij nu pas zo ver zijn dat er voor de eerste twee van de drie scholen getékend wordt. Misschien is dit min of meer een karikatuur van de werkelijkheid, maar in ieder geval is de eerste paal nog niet in de verste verte te zien.

Ik vond het prettig om te horen dat het CDA wil kijken naar vormen van samenwerking met Wasse-naar. Wel heb ik een puntje van kritiek op het CDA over het gevarieerde winkelaanbod. Het CDA pleit in dat verband namelijk voor niet te veel kappers, maar voor mij is de winkelmix geen onderwerp van gesprek aan deze raadstafel. Verder is het opvallend dat het CDA toch nog eens wil nadenken over het Huis van Voorschoten. Ik kan mij een debat over dit thema in de raad herinneren, waarbij van CDA-zijde werd uitgeroepen dat zij het Huis van Voorschoten wilden en dat de schop in de grond moest. Inmiddels wil het CDA toch goed nadenken over kosten en opbrengsten.

De heer **Scholten**: Als de heer Rosier de afgelopen jaren goed had opgelet, had hij vanavond geen nieuws gehoord. De CDA-fractie heeft altijd gezegd dat zij het Huis van Voorschoten onder meer zal beoordelen op de financiële soliditeit en het maatschappelijk draagvlak.

De heer **Rosier**: Dan heb ik mij wellicht laten verrassen door andere woordvoerders van het CDA. Niettemin is het prettig om te horen hoe het CDA erover denkt; dat biedt openingen voor overleg.

Ik zeg opnieuw dat de burgerparticipatie voor het Huis van Voorschoten een fopspeen was. Ook de heer Blommers zei dat in eerste termijn. Natuurlijk willen toekomstige gebruikers van zo'n gebouw graag de nodige ruimte, maar de vraag of er een nieuw gemeentehuis moet komen, moet niet zozeer aan deze betrokkenen, maar aan de burgers gesteld worden. Dat is echter niet gebeurd, en daarom vinden wij dat er sprake is van foute burgerparticipatie.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Middelburg over het parkeerbeleid en, als onderdeel daarvan, het fietsen in de Schoolstraat, wijs ik erop dat er nog méér niet op orde is bij het parkeerbeleid. Zo heb ik nog geen overdekte fietsenstallingen gezien, en hoe lastig kan het nu zijn om dit soort stallingen te realiseren? Wij geven veel geld uit aan het ontwikkelen van een parkeerbeleid en nemen ook allerlei besluiten, maar van de uitvoering komt nog niet zoveel terecht.

Ik begrijp op zichzelf wel de inzet en de prioriteitstelling van GroenLinks, maar op de televisie was onlangs te zien dat ons staatshoofd in Mexico City op bezoek was: een stad met 22 miljoen inwoners. Kunnen wij dan echt denken dat wij in Voorschoten, met 23.000 inwoners, gewicht in de schaal kunnen leggen? Wij kunnen wel wát doen, en in eerste termijn heb ik ook gezegd dat wij zeker moeten doen wat wij kunnen doen, maar de belangrijke dingen kan Voorschoten echt niet realiseren; dat moet elders gebeuren.

Mevrouw **Lamers**: Wij hebben nooit beweerd dat in Voorschoten het keerpunt zal liggen voor duurzame ontwikkeling en de klimaatverandering. Wel stellen wij dat er draagvlak bij de bevolking nodig is, omdat wij nu nog iets kunnen doen om de grote ernstige gevolgen tegen te gaan, waarbij ik het bij "nu" heb over de eerste paar jaar. Natuurlijk is in principe de inzet van de hele wereldbevolking nodig, want het zal een enorme inspanning vergen. Al Gore zei al dat wij ons moeten afvragen, of wij als mensensoort willen doorgaan. Verder telt niet alleen het aantal inwoners, maar ook de inzet, de inventiviteit e.d. Overigens heb ik, als het ook daarover nog gaat, geen enkele band met de koningin.

De heer **Van Herk**: Ik wijs erop dat ons staatshoofd in Mexico wél een fietsenplan heeft geïntroduceerd. Dat moet u toch aanspreken.

Mevrouw **Lamers**: Ja, en dat fietsenplan is dus kennelijk afkomstig uit Nederland. In Nederland zijn er ook de kennis en inventiviteit voor zo'n plan. Uw opmerking is dus alleen maar een ondersteuning van mijn betoog.

De heer **Rosier**: Zoals al gezegd, voorzitter: ik begrijp de inzet van GroenLinks, maar bij de eerste termijn van die fractie ging het alleen maar over klimaat, klimaat, klimaat. Alsof een aannemer als Niersman het in zijn hoofd zou halen om níet duurzaam te bouwen. Ook daar wordt immers volop nagedacht over innovatie.

Mevrouw **Lamers**: Er wordt inderdaad duurzaam gebouwd in Nederland, maar dat gaat naar onze zin nog niet snel genoeg. Mensen hebben er een duwtje bij nodig, en de overheid kan daarbij helpen. Laten wij dat dan doen, want wij moeten echt die kant uit.

De heer **Rosier**: Inderdaad kan de overheid helpen, maar dat is naar onze mening niet de gemeentelijke overheid, maar een andere overheidslaag.

Ook GroenLinks heeft nog iets gezegd over het Huis van Voorschoten. Dat gebouw komt altijd maar weer terug in de discussie, en wij hebben daardoor destijds de kans op een andere zilverfabriek laten schieten.

ONS Voorschoten heeft nog de vinger gelegd op het ondernemersfonds. Ook daarover hebben wij ooit een besluit genomen, maar dan.... en dan.... en dan.....

Mevrouw **Lamers**: Mijnheer de voorzitter. De inbreng in eerste termijn van de VVD heeft bij ons enige vragen opgeroepen. Zo heeft de heer Rosier gesproken over een bal démasqué en over het afgaan van de maskers. Mijn vraag is dan: van wie gaan de maskers dan af, en wat ziet hij dan? Volgens mij is hier geen sprake van. Verder heeft hij gesteld dat de onderlinge verhoudingen tussen CDA en VVD binnen de coalitie niet zo goed zouden zijn.

De heer **Van Herk**: Hebt u de stekker er al uit getrokken?

Mevrouw **Lamers**: Ik begrijp dat ik mij heb versproken.

Mevrouw **Neppérus**: Ik ben net zo verbaasd als de heer Van Herk. Is er iets gebeurd binnen de coalitie? Kunnen wij daar dan later op de avond nog een reactie over krijgen?

Mevrouw **Lamers**: Ik kan u niet blij maken. Het was gisteravond laat, en daarom heb ik mij nu versproken. Het gaat om de onderlinge verhoudingen tussen CDA en PvdA, die volgens de heer Rosier niet goed zouden zijn, en GroenLinks zou dan moeten functioneren als Haarlemmerolie, wat naar zijn mening niet gebeurt. Nu wist ik niet wat Haarlemmerolie precies is, dus ik heb het opgezocht en toen als omschrijving gelezen "zeker kwakzalversmiddel voor allerlei uit- en inwendige kwalen". De heer Rosier dicht GroenLinks dus nogal wat macht toe, maar dat hebben wij zeker niet, want wij zijn niet inzetbaar voor allerlei uit- en inwendige kwalen. Dat is trouwens ook niet nodig. Bovendien is het bij het aangaan van de coalitie helemaal niet de bedoeling geweest dat GroenLinks als Haarlemmerolie zou fungeren. Ik kan die verzekering geven omdat ik altijd plakboeken bijhoud en ik voor dit punt drie plakboeken heb doorgenomen, zonder het tegen te komen. Wel is indertijd vastgesteld dat het partijprogramma van GroenLinks wezenlijk afwijkt van dat van de andere partijen: geen Rijnlandroute, geen auto's in het centrum, stukken groen volbouwen en 50% sociale woningbouw. Daar is toen aan toegevoegd: "Zulke verschillen kun je verbergen, maar hooguit tijdelijk". Aldus woorden van mevrouw Neppérus in het Leidsch Dagblad van 1 april 2006. Er is trouwens vaker gesteld dat het niet goed zou gaan als GroenLinks in het college zou komen, maar vanavond hebben wij weer van VVD-zijde het verwijt gekregen dat wij niet de oplossing voor alle kwaaltjes zijn. Ik begrijp dan ook helemaal niet waar de VVD op doelt.

Mevrouw **Neppérus**: Ik heb indertijd inderdaad mijn verbazing erover uitgesproken dat een partij die heel anders dan de andere collegepartijen dacht over een Rijnlandroute en zelfs vond dat er helemaal niet over gepraat zou moeten worden, toch in het college ging zitten. Ik vond dat vreemd, maar GroenLinks vond het kennelijk werkbaar en het was ook een keuze van die partij. Veel benieuwder ben ik hoe het in de toekomst zal gaan binnen het college, nu er een besluit over de Rabo-locatie is gevallen. Tot nu toe ging het kennelijk allemaal fantastisch binnen het college, ondanks de andere indruk van de heer Rosier en de heer Blommers.

Mevrouw **Lamers**: Vooralsnog hebben wij niet de bedoeling om bepaalde stappen te zetten, maar dit lijkt mij verder een zaak van de coalitie. Die zal in gesprek gaan, en dan zien wij wel hoe het verder gaat.

Mevrouw **Neppérus**: Ik hoor nu het woord "vooralsnog" en hoor ook dat de coalitie erover gaat praten. Is dat inderdaad de reactie op wat zojuist over de Rabo-locatie is besloten?

Mevrouw **Lamers**: Het is een zaak van de coalitie. Natuurlijk zal er in de coalitie over gesproken worden, en u moet dat afwachten. Er wordt altijd door de oppositie gezocht naar mogelijkheden om de coalitie te splijten, dus ik ben niet verbaasd door uw vragen, maar wij laten de dingen gewoon gebeuren zoals ze lopen. Wij gaan nooit overhaast te werk, zoals u wel weet.

Voorzitter. Wij hebben al vaker met de VVD gediscussieerd over duurzaamheid, en ik wil daar nu geen tijd meer aan besteden. Ik begrijp het standpunt van de VVD niet en wijs de manier waarop de heer Rosier wil omgaan met de verantwoordelijkheid die iedere burger heeft, sterk af. Maar goed, ik laat dit meningsverschil verder voor wat het is.

De opmerking over financieel wanbeheer deel ik niet. Ik kan mij nog goed herinneren dat de accountantsverklaring over de eerste Burap positief was. Inderdaad is er een overschrijding bij de Traverse, maar zoiets komt in veel gemeenten voor. Het is daarom vreemd dat het beeld wordt neergezet dat Voorschoten een financieel wanbeleid zou voeren. Ook wij vinden het van belang dat een goed financieel beleid wordt gevoerd, mede met het oog op komende generaties, maar wij hebben daar vertrouwen in. Wij vinden het wel zeer ernstig dat juist het klimaatbeleid, waar wij zoveel aandacht aan geven, zo verkwanseld is, waardoor wij nu echt in grote problemen komen. Dat is een nog veel grotere schuldenlast.

De opmerking van het CDA dat GroenLinks weidevogels in alle stukken leest, vind ik wel terecht. Wij staan voor wat wij belangrijk vinden, en werken hard aan onze inbreng. Wij hebben jarenlang iedere visie en ieder concept van commentaar voorzien, en vinden de zorg voor weidevogels zeer belangrijk. Gelukkig vindt de Europese Unie dat ook. De beslissing van het CDA over de Rabo-locatie vinden wij wel enigszins in tegenspraak met de opmerking van CDA-zijde over financieel beleid.

De heer **Scholten**: Dat is allemaal gedekt in de meerjarenbegroting, dus het heeft niets met financieel wanbeleid te maken.

Mevrouw **Lamers**: Wij kijken anders aan tegen de vraag of dit een juiste beslissing was.

De coalitie speelt op de man als het gaat om het Huis van Voorschoten, aldus een verwijt van de heer Blommers. Inderdaad zijn er felle discussies hierover gevoerd. Vanaf het allereerste begin is dit Huis in een kwaad daglicht gesteld, o.a. door te spreken over een Stopera aan de Vliet.

De heer **Rosier**: Die term is van onze fractie afkomstig, niet van ONS.

Mevrouw **Lamers**: Dat is mij zeker niet ontgaan, maar ik geef nu alleen aan dat er heel wat opmerkingen in deze discussies zijn gemaakt die vertroebelend hebben gewerkt. De laatste tijd verbazen wij ons over allerlei verhalen die in het dorp de ronde doen, in de zin van "het is veel te duur om het Huis van Voorschoten te betalen" en "er komt een megalomaan project". Dat is nooit onze bedoeling geweest en de heer Blommers kan dat weten, want hij was aanwezig bij de discussies. Wij hebben kennis genomen van een onderzoek waaruit bleek dat het haalbaar en goedkoper was om nieuwbouw te plegen. Wij hebben er toen mee ingestemd, ook al omdat wij het een goed idee vinden dat allerlei verenigingen uit Voorschoten in één gebouw ruimte krijgen. Bovendien krijgen daardoor de ambtenaren weer een goede werkplek, waar nu de nodige twijfels over bestaan.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Blommers nog gelegenheid om te interrumperen, maar wijs er wel op dat wij in de komende raadsvergadering zullen discussiëren over het Huis van Voorschoten. Daar zouden wij niet vanavond al veel voorschotjes op moeten nemen.

De heer **Blommers**: Mijn opmerking over "op de man spelen" heb ik breder bedoeld dan alleen het Huis van Voorschoten. Verder is al eerder gebleken dat de enig haalbare versie er een is, waarbij zo-

---

wel het MOC-terrein als het Wagenerf wordt bebouwd met een ononderbroken bouwmassa van ten minste vier hoog. Dat vinden wij voor het dorp Voorschoten te grootschalig.

Mevrouw **Lamers**: Over de vraag hoe het gebouw eruit zou moeten zijn, praten wij nader. Ons gaat het nu om het punt dat het Huis consequent negatief is neergezet in discussies, en dat ik geen onderbouwing krijg van de argumenten die tegen het Huis worden aangevoerd. Daarom ook onze oproep om als gemeenteraad te functioneren op de manier die wij zelf willen.

Voor een groot deel zijn wij het eens met de inbreng van de PvdA-fractie. De oproep van die fractie om duurzaamheid op de agenda te houden, nemen wij mee, want ook wij zien dit als een prioriteit.

De heer **Blommers**: Voorzitter. Het CDA heeft een motie ingediend over bezuiniging op externe inhuur, waarin wordt aangegeven dat de samenwerking met Wassenaar iets moet opleveren. In de begroting is echter al een bedrag ingeboekt als gevolg van die samenwerking, dus ik ben benieuwd hoe het CDA dan een extra besparing denkt te halen. Wij wachten trouwens nog steeds op de vervolgbesluitvorming over die samenwerking, waarbij wordt besloten op welke terreinen wij gaan samenwerken, en hoe intensief die samenwerking wordt.

De heer **Scholten**: Ik denk bijvoorbeeld aan het geval dat iemand in Voorschoten met zwangerschapverlof gaat, terwijl het werk moet doorgaan. Tot nu toe wordt daar meestal een externe kracht voor ingehuurd, maar nu zou bij Wassenaar nagegaan kunnen worden of daar iemand is die voor enkele maanden het werk kan overnemen.

De heer **Blommers**: Ik dacht al dat het daarin zou zitten, maar het is plezierig dat u dit nu hebt toegelicht. Ik hoop dat dit soort mogelijkheden worden meegenomen bij het verdere onderzoek naar de samenwerkingsmogelijkheden met Wassenaar.

De heer Middelburg heeft over integriteit gesproken. Dat is een onderwerp waar sprake kan zijn van een zwart-witbenadering, maar ook van een groot grijs gebied waar het allemaal wat minder helder is. Ik merk op dat de raad in feite al onder toezicht staat waar het de integriteit betreft. Zo kunnen de media op elk gewenst moment via de website nagaan welke nevenfuncties raadsleden hebben. Ook hebben alle raadsleden een convenant getekend om aan te geven dat zij zich aan integriteitsregels houden, en hebben zij ook allemaal de eed of de belofte afgelegd. Waar doelt de heer Middelburg dan precies op? Ik vind het wat vreemd dat dit punt nu zo ineens naar voren komt, en heb er ook geen duidelijk beeld bij. Wij staan allemaal al onder toezicht, en ik heb er alle vertrouwen in dat als er ooit iets gebeurt dat niet in de haak is, dit snel aan het licht komt.

Het is mij opgevallen dat de coalitiepartijen niet zijn ingegaan op de begrotingsraming voor de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Die worden voor de hele periode van de programmabegroting op hetzelfde peil gehouden, terwijl er toch zware tijden aankomen en te verwachten valt dat het kabinet het besluit gaan nemen om die uitkeringen flink naar beneden bij te stellen. Waarom wordt daar niet alvast op geanticipeerd? Waarom wordt dan nu een sluitende begroting gepresenteerd, waarmee het tekort dat gaat ontstaan, door wordt geschoven naar de volgende periode?

De heer **Scholten**: De ramingen voor de inkomsten uit het Gemeentefonds zijn geheel conform het beleid van het rijk, namelijk 0% groei. Vanaf 2012 is er de kans dat er wordt gekort op die inkomsten, en daarom heb ik ook in eerste termijn gezegd dat er vanaf dat moment bezuinigingen aankomen. Op dit moment kiezen wij nog niet voor bezuinigingen, maar kiezen wij, net als het kabinet, voor een investeringsbeleid. Pas als duidelijk is hoeveel wij moeten bezuinigen, gaan wij dat ook daadwerkelijk doen.

De heer **Blommers**: Ik blijf mij afvragen waarom wij dan niet alvast anticiperen op de komende bezuinigingen.

De heer **Rosier**: Ik wijs op de tabel op blz. 68 van de begroting, waaruit blijkt dat voor de jaren 2011, 2012 en 2013 steeds wordt uitgegaan van een algemene uitkering van circa € 17,8 miljoen. Er wordt in deze tabel dus helemaal niet uitgegaan van een korting op die uitkering vanaf 2012.

De **voorzitter**: De wethouder zal daar straks op ingaan.

De heer **Blommers**: Gehoord de opmerkingen van GroenLinks over het klimaatbeleid lijkt het mij goed om aan de fracties van CDA en PvdA te vragen of het klimaatbeleid van het college dan niet precies spoort met het coalitieakkoord. Volgens mij is dat wél het geval, en daarom krijg ik de indruk dat GroenLinks ook op dat punt het coalitieakkoord niet steunt.

Mevrouw **Lamers**: Goede luisteraars weten dat er aan het begin van de coalitieperiode nog niet de verwachting was dat het zó hard zou gaan met de klimaatverandering. Er is dus een verandering in omstandigheden, en wij passen ons daaraan aan en zien graag wat meer haast. Ik begrijp ook niet hoe gesteld kan worden dat in het coalitieakkoord de term "duurzaamheid" niet te lezen valt, of alleen in zeer beperkte mate, want het akkoord staat er vol mee. Hoe komt hij dan op die stelling?

De heer **Blommers**: Mevrouw Lamers heeft toch echt gezegd dat zij het klimaatbeleid zoals dat is verwoord in de begroting, veel te weinig ambitieus vindt. In mijn ogen is dit beleid echter conform het coalitieakkoord, en met dat akkoord hebben drie partijen ingestemd. Toch stelt GroenLinks nu dat het veel ambitieuzer moet, dus kennelijk steunt die partij niet langer de lijn van het coalitieakkoord op het punt van het klimaatbeleid.

Verder denk ik dat mevrouw Lamers de spijker op de kop slaat als zij zegt dat de gemeenteraad moet functioneren zoals wij dat zelf willen. Daar ligt nu juist mijn probleem.

De heer **Scholten**: Voorzitter. Ik zou eerst tot mevrouw Lamers willen zeggen, dat ook bij het CDA de weidevogels in hoog aanzien staan. Verder heeft zij opgemerkt dat het heel mooi is dat de Wereldwinkel een nieuwe locatie heeft gekregen. De gemeente heeft daar echter niet veel aan bijgedragen. Het zijn vooral de Voorschotense kerken die dit hebben geregeld.

Naar aanleiding van de woorden van de heer Middelburg over integriteit merk ik op, dat volgens ons het gemeentebestuur integer is totdat het tegendeel is bewezen. Wij zouden het dan ook een slechte zaak vinden als jaarlijks gemonitord zou worden of het gemeentebestuur echt wel integer is, omdat wij uitgaan van integriteit. Nog afgezien van de door de heer Blommers genoemde instrumenten die al bestaan om de integriteit te waarborgen, kan een jaarlijkse monitoring (hoe die ook wordt vormgegeven) trouwens niet voorkomen dat iemand niet langer integer is. Zo'n monitoring zien wij dan ook als onnodige bureaucratie.

De hoofdmoot van mijn tweede termijn zal een reactie zijn op de opmerkingen van de heer Rosier. Hij heeft grote woorden gebruikt: de gemeente graait in de Nuon-gelden, er wordt een greep in de spaarpot gedaan, de Traverse verbetert de doorstroming niet en levert ook helemaal geen milieuwinst op, enz. Wij zijn het daar volstrekt mee oneens. Ook horen wij graag wat de heer Rosier bedoelt als hij pleit voor een "versoberde uitvoering van de Traverse". Ernstiger vind ik het dat de VVD-fractie in het verleden nooit enige verantwoordelijkheid heeft genomen voor een dergelijk groot infrastructureel project, dat voor de toekomst van Voorschoten van wezenlijk belang is. Mevrouw Neppéus beweert zelfs in Groot Voorschoten dat alles opnieuw asfalteren goedkoper was geweest. Duidelijk is dan ook dat de VVD-fractie niet weet wat er is gebeurd met de Traverse. Zo is de hoofdriolering van het dorp vernieuwd. De grote overlast als gevolg hiervan was helaas niet te vermijden, maar wij zitten nu weer voor de komende tientallen jaren goed met onze riolering. Ook heb ik er het volste vertrouwen in dat Voorschotenaren de rotonde bij het gemeentehuis een mooi bouwwerk vinden.

Ik kom nog even terug op het "graaien in de Nuon-gelden", want ook de heer Blommers heeft zich in die zin uitgelaten, door te zeggen dat wij nu het dividend kwijt zijn en dat het allemaal in de begroting wordt gestopt. Niets is minder waar, voorzitter: de Nuon-gelden worden weggezet in een fonds, en het dividend wordt terugverdiend uit rente-inkomsten. Er is dus geen sprake van "graaien in de Nuon-gelden". Met zo'n opmerking wordt een karikatuur gemaakt van de financiële soliditeit van de gemeente.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Rosier dat hij geen nieuw gemeentehuis, maar een nieuw gemeentebestuur wil, vraag ik mij af of hij het dan over zichzelf heeft. Ook hij is nu immers deel van het gemeentebestuur van Voorschoten.

De heer Blommers heeft vooral een tirade gehouden tegen alles dat misgegaan zou zijn in de afgelopen jaren, maar wij spreken vanavond over de begroting voor 2010 en volgende jaren. Over de plannen van de heer Blommers voor die jaren heb ik echter vrijwel niets gehoord. Dat vind ik wel jammer, want wij zitten hier vanavond om vooruit te kijken. De CDA-fractie heeft een duidelijk toekomstbeeld geschetst, en het verbaast mij dat vooral de oppositiepartijen er kennelijk genoeg in scheppen om terug te kijken en te mopperen over alles dat mislukt zou zijn. Met dat laatste ben ik het overigens niet eens.

Het parkeerbeleid komt niet goed van de grond, aldus de heer Rosier. Daarover verschillen wij dan fundamenteel van mening. Er komt een nieuwe parkeergarage onder Albert Heijn, op maaiveldhoogte zijn 100 nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd, wij hebben een parkeerfonds ingesteld waar begrotingsoverschotten in worden gestort, en er staan nog diverse andere parkeergarages gepland. Het loopt dus allemaal goed, alleen is het inderdaad morgen nog niet helemaal klaar.

Verder is het mij opgevallen dat de heer Rosier eigenlijk alleen pleit voor burgerparticipatie als het onderwerpen betreft waar hij het niet mee eens is.

Tenslotte dienen wij nog een amendement in op het nieuwe minimabeleid zoals dat in de programmabegroting is opgenomen. Dit amendement heeft het nummer 51 en luidt als volgt:

"De raad van de gemeente Voorschoten in vergadering bijeen d.d. 5 november 2009

van mening dat

- computers een langere levensduur hebben dan 4 jaar*
- de economische crisis het rijk ertoe heeft gezet om de afschrijvingstermijn van PC en randapparatuur te verlengen*
- een gemiddeld gezin ook langer dan 4 jaar met een computer doet*
- niet alle leerlingen van de basisschool doorstromen naar een opleiding/vorm van onderwijs met brugklas*
- middelbaar schoolleerlingen bij vwo-opleiding na 6 jaar hun opleiding voltooid kunnen hebben*
- men voor een maximaal bedrag van €400 een geschikte computer kan aanschaffen*

Besluit

de informatiebrief die als onderliggend document/toelichting fungeert bij tekst minimabeleid in de programmabegroting als volgt te wijzigen:

D: invoeren van een computerregeling voor scholieren die voor het eerst naar het middelbaar onderwijs gaan, maximaal 1 per gezin per 6 jaar en voor een maximaal bedrag van €400."

De heer **Spendel**: Betekent dit amendement een verbetering, of een verslechtering?

De heer **Scholten**: Uiteraard een verbetering.

De heer **Middelburg**: Voorzitter. Het is niet mijn bedoeling om een permanent toezicht op de integriteit in te stellen. Nu de ONS-fractie zich vaak in scherpe bewoordingen erover beklagt dat er niet genoeg aan burgerparticipatie wordt gedaan, is ons voorstel op dit punt een goede manier om burgers te laten beoordelen of het gemeentebestuur inderdaad integer handelt. Wij hebben inderdaad al een integriteitscode, maar ik hoor regelmatig van vier van de vijf partijen in de raad (niet van mijn eigen partij) dat wij niets hebben aan regelgeving als die niet gehandhaafd wordt. Mijn partij vindt dat het punt van handhaving soms iets te serieus wordt genomen, want niet voor elk onderwerp is handhaving nodig, maar waar het gaat om de vraag of Voorschotenaren volledig kunnen vertrouwen op de naleving van de integriteit door het gemeentebestuur, zijn wij blij als daarvoor handhavingsmaatregelen worden afgesproken.

De heer **Blommers**: Hoe wilt u die handhaving dan laten plaatsvinden?

De heer **Middelburg**: Dat is aangegeven in de motie die wij hebben ingediend. Er zijn in Nederland mensen die zich hebben gespecialiseerd op dit onderwerp, en die kunnen als extern expert toetsen of onze integriteitscode ook feitelijk wordt nageleefd. Datzelfde kan een burgerpanel doen, dat dan wel wordt bijgestaan door een onafhankelijk expert, omdat er niet van te voren van uitgegaan kan worden dat iedereen die mee wil doen met zo'n panel, volledig verstand van zaken heeft.

De heer **Blommers**: Ik zal mijn vraag nog simpeler formuleren: hoe gaat dat dan gebeuren?

De heer **Middelburg**: Precies zoals ik nu zeg.

De heer **Blommers**: U noemt een aantal middelen die u wilt inzetten, maar u geeft niet aan hoe u die wilt gebruiken. Geef nu eens één concreet voorbeeld aan.

De heer **Middelburg**: Ik begrijp deze vraag werkelijk niet. Volgens mij heb ik deze vraag al beantwoord.

Verder wordt enerzijds gesteld dat wij onze bewoners meer moeten laten meespreken, en anderzijds vooral bij projecten waar bewoners inspraak wordt gegund, gesteld dat dit veel te veel geld kost. Zo lust ik er nog wel één. Mogen burgers dan alleen langskomen om te participeren als zij het wel of juist niet eens zijn met een plan? Ook is het niet logisch om er enerzijds op te hameren dat voorstellen, bijvoorbeeld over het Huis van Voorschoten, gedegen worden onderbouwd en worden voorzien van een exploitatie, en wordt anderzijds weer in negatieve zin erop gewezen dat burgerparticipatie en het doorrekenen van een exploitatie geld kosten. Je kunt niet enerzijds dingen willen, en anderzijds verontwaardigd zijn omdat die geld kosten.

De heer **Blommers**: Ik heb ook gepleit voor burgerparticipatie bij scholenbouw, want juist daarbij hadden wij een behoorlijke versnelling gehaald als wij alle omwonenden en andere burgers er van het begin af aan bij hadden betrokken.

De heer **Middelburg**: Ja, ik ben het volledig ermee eens dat er meer burgerparticipatie moet komen. Dat kost echter wel geld.

De heer **Blommers**: Burgerparticipatie bespaart ook geld.

De heer **Middelburg**: Ja, dat klopt, maar de kosten van burgerparticipatie kunnen dan niet als negatief punt worden opgevoerd. Volgens mij is het betoog van de heer Blommers op dit punt niet consistent.

Ik had mij voorgenomen om verder niets meer te zeggen over het Huis van Voorschoten, maar gezien de opmerkingen van de heer Rosier over burgerparticipatie bij dit project toch nog de volgende vraag

---

aan hem: heeft hij burgerparticipatie georganiseerd om te horen hoeveel mensen het broodnodig vinden om een ondergrondse parkeergarage, winkeloppervlak en woningen op de Rabobank-locatie te krijgen?

Mijn conclusie is dat het college en de coalitie méér aan burgerparticipatie hebben gedaan dan in de 20 of 40 jaar daaraan voorafgaand. Wij kunnen dan klagen dat het niet altijd even lekker loopt en dat er fouten worden gemaakt, maar als wij echt voor burgerparticipatie zijn, juichen wij fouten toe, omdat wij daarvan kunnen leren. Er wordt gedaan alsof er niet wordt geluisterd naar de inwoners, maar het tegendeel is waar. Ik noem als voorbeeld de Traverse. De tegenvaller is heel vervelend en is misschien te veel overlast, maar het plan voor de Traverse is wel op fundamentele punten aangepast naar aanleiding van burgerparticipatie.

Tenslotte heb ik de indruk dat er al drie jaar een misverstand bij ONS aanwezig is. ONS stelt immers weer dat de coalitie de opdracht geeft om het project Huis van Voorschoten kostenneutraal te realiseren, terwijl ik zeker weet dat in het coalitieakkoord de opdracht staat om een haalbaarheidsonderzoek te doen, waarin een kostenneutrale variant wordt uitgewerkt. Als de fractie van ONS al niet eens het verschil weet tussen een opdracht tot een haalbaarheidsonderzoek en een opdracht tot realisatie, ben ik buitengewoon benieuwd naar de ONS-aanpak voor andere tijden. Veel vertrouwen geeft mij dat niet.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Voorzitter. Wij hebben uiteenlopende meningen en visies op deze begroting gehoord, maar zijn het er wel over eens dat de toekomstige financiële situatie zorgelijk is. Het is echter veel moeilijker om aan te geven wat dit concreet zal inhouden. Vanavond is rondgedeeld een informatiebrief over de septembercirculaire 2009, waaruit blijkt dat de cijfers over de algemene uitkering voor de komende twee jaar op zichzelf wel vastliggen, maar dat vanaf 2012 zwaar weer verwacht moet worden. Anderzijds is nog niet bekend hoe ernstig dit zware weer zal zijn. Daarom hebben wij bij het opstellen van de begroting ervoor gekozen enige ruimte te maken voor het kunnen opvangen van komende bezuinigingen, maar anderzijds ook geen draconische maatregelen te nemen, omdat die dan wellicht voor niets genomen zouden worden.

Ook over de aanwending van de Nuon-gelden hebben wij al een informatiebrief aan de raad gezonden, maar er zijn toch nog enige vragen over gerezen. Daarom lijkt het mij goed om er nog een korte toelichting op te geven. Inmiddels is de eerste tranche van de Nuon-gelden uitbetaald: circa € 18 miljoen. Een deel daarvan is gebruikt voor het aflossen van leningen voor investeringen met maatschappelijk nut, waardoor Voorschoten aanmerkelijk minder rente hoeft te betalen, en een ander deel is op de bank gezet en levert nu rente op. Hierin ligt ook het antwoord besloten op de vraag van ONS Voorschoten naar de hogere raming van opbrengsten uit rente en dividenden: enerzijds komt er extra rente binnen, anderzijds hoeft Voorschoten minder rente te betalen. Een enkele gemeente die ook Nuon-geld ontvangt, heeft ervoor gekozen om dat volledig op de bank te zetten en ook de rente bij te laten schrijven, maar als Voorschoten dat zou doen, zouden wij nu al drastisch moeten bezuinigen en zouden wij niet meer kunnen voldoen aan de opdrachten van de raad om bepaalde zaken uit te voeren. Bovendien betekent dat laatste niet zo maar geld uitgeven, maar levert het positieve effecten voor de bevolking op. Ik noem als voorbeeld het Speelruimteplan dat met veel enthousiasme door de raad is vastgesteld, maar nu ook uitgevoerd zal moeten worden. Daar hebben wij door onze keuze ruimte voor gecreëerd.

Het college kan het dan ook zeker niet eens zijn met de stelling dat een weinig solide begroting voorligt. Alleen al door het op een goedkopere manier financieren van investeringen met maatschappelijk nut wordt de begroting een stuk degelijker. Ook over de suggestie dat de OZB-tarieven sluipenderwijs zullen worden verhoogd, kan ik de raad geruststellen. De toename van de OZB-opbrengst komt alleen van de inflatiecorrectie en van de groei van het aantal woningen in de komende jaren. Als wij al een verhoging van de tarieven zouden willen, hadden wij dat uiteraard niet in de begroting "weggefrommeld", maar open en bloot aan de raad voorgelegd.

Ook over planning en control zijn de nodige opmerkingen gemaakt, soms zelfs nogal dramatische, zoals de stelling van ONS dat alle projecten uit de hand lopen. Het college erkent dat sommige zaken beter kunnen verlopen en is ook hard bezig om de planning- en controlcyclus te verbeteren, waarvan de raad regelmatig op de hoogte wordt gebracht. Wij hopen binnenkort ook bij de raad te komen met de resultaten van de nieuwe doorrekening van alle RO-projecten, maar ik kan nu al met zekerheid zeggen dat echt niet alles uit de hand loopt.

Er is gewezen op klachten dat in Voorschoten van alles overhoop ligt en op een bouwput zou lijken. Ik ben alleen maar gelukkig met dit soort opmerkingen, want het betekent dat er veel wordt gedaan en fors geïnvesteerd. Dat is overigens niet alleen aan het huidige college, maar ook aan het vorige en wellicht het voor-vorige te danken. Enerzijds wordt er gemopperd dat alles zo traag en langzaam gaat, terwijl er anderzijds ook wordt gemopperd dat alles maar doorgaat en Voorschoten een bouwput wordt. Daar zit toch enige spanning in.

De Traverse is een heikel punt, en is dan ook door diverse fracties aangesneden. Ik vind dat wij trots mogen zijn op steeds meer mails van burgers, dat de Traverse mooi geworden is en er goed uitziet. Ook wordt er een stuk minder hard gereden op deze weg. Soms hoor ik burgers klagen dat ze niet meer zo lekker door kunnen rijden op de Traverse, en dan denk ik: ja, dat was ook de bedoeling. Wij hebben wel veel geleerd van de eerste twee fasen, en voor de derde fase zijn inmiddels de risico's in beeld gebracht, waarbij is nagegaan welke zaken zich zouden kunnen voordoen, en in hoeverre het waarschijnlijk is dat ze ook optreden. Volgens mij is dit het soort risicomanagement waar de heer Blommers altijd op hamert. De raad wordt er binnenkort over geïnformeerd. Overigens is in de begroting met het oog hierop al een extra bedrag voor onvoorzien opgenomen. Verder hebben wij niet alleen in financiële zin geleerd van de eerste twee fasen van de Traverse; wij hebben ook lessen getrokken op punten als communicatie en uitvoering.

Ik kom vervolgens bij de onvermijdelijke Rijnlandroute, die wij overigens juist proberen te vermijden. Vandaag kwam het bericht dat er niet aanstaande vrijdag, maar pas een week later door het kabinet een besluit wordt genomen over alle investeringsprogramma's. Zodra bekend is hoe het verder gaat met de Rijnlandroute en er enigszins een beeld is van de consequenties van het besluit van het kabinet, lijkt het ook mij goed om een informatie-avond voor de burgers te organiseren. Wij zullen proberen dat te doen vóór de behandeling van het MIRT in de Tweede Kamer, opdat er nog tijd is om een strategie te bepalen voor de benadering van de landelijke politiek.

Als het woord "ondernemersfonds" valt, voel ik mij persoonlijk aangesproken. Ik zal er dan ook hard aan werken om dit onderwerp zo snel mogelijk rond te krijgen.

Ik loop vervolgens een aantal moties en amendementen langs, te beginnen met motie nr. 44 over duurzaam beleggen. In feite is het bestaand beleid wat in de motie wordt gevraagd, want in de brief over de Nuon-gelden wordt al gezegd dat het college voornemens is om de helft van die gelden ideëel te beleggen. Er is inmiddels een offerte gevraagd bij de Bank Nederlandse Gemeenten, en ook Triodos kan daarbij betrokken worden, als daar behoefte aan is. Overigens wordt in de motie gesproken over het "beleggen van gelden", maar gemeenten mogen op grond van de FIOD niet beleggen. Wij willen de motie overnemen, maar dan wel in iets aangepaste vorm.

Het verzoek in motie nr. 47 spreekt mij zeer aan: het opzetten van een informatiecampaagne over de 30 km-zones. De raad heeft eerder besloten om de borden alvast overal neer te zetten, in de wetenschap dat het nog niet zou lukken om nu al alle wegen te hebben ingericht voor 30 km per uur. Dit heeft echter wel tot de nodige verwarring in het dorp geleid, want mensen vragen zich nu af wanneer de weg feitelijk wordt heringericht. In dat verband is een informatiecampaagne zeker nuttig. Het college neemt deze motie over.

Er is binnen het college en met ondernemers gesproken over een mogelijke compensatie, nu de reconstructie van de Traverse meer tijd neemt. Eerder al bereikte ons de suggestie om te kijken naar kwijtschelding van OZB. Dat is echter niet mogelijk: op grond van de wet kan niet een bepaalde groep worden uitgesloten van OZB-heffing, en kwijtschelding is alleen mogelijk als betrokkene minvermogen is. Dan zou het wel heel ernstig gesteld moeten zijn met de ondernemers. Bovendien huren sommige ondernemers een pand, en in dat geval zou de eigenaar van het pand het OZB-voordeel genieten, terwijl die geen schade heeft opgelopen. De OZB-route werkt dus niet. Verder hebben de ondernemers al aangegeven dat een algemene tegemoetkoming weinig doeltreffend is. Daarom is afgesproken dat het het verstandigste is om, voor zover ondernemers daar behoefte aan hebben, een beoordeling te laten uitvoeren door een onafhankelijk schadebureau. De gemeente zelf is niet in staat om de boeken van alle ondernemers door te lichten en te beoordelen in hoeverre mogelijke problemen al dan niet door de reconstructie van de Traverse zijn ontstaan.

De heer **Rosier**: Wat zal inschakeling van een onafhankelijk schadebureau kosten, en wie gaat dat betalen?

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: De gedachte is dat ondernemers zelf, voor zover zij daar behoefte aan hebben, een onafhankelijke schade-expert in de arm nemen, en daarna eventueel een claim bij de gemeente neerleggen.

De heer **Rosier**: Er is dus een bereidheid bij het college om te praten over claims?

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Als er schade is ontstaan aan gebouwen, kan dat voor een deel komen door werkzaamheden die de gemeente laat uitvoeren, of misschien door al bestaand achterstallig onderhoud. Een onafhankelijk schade-expert komt de schade opnemen, en gaat ook na in hoeverre die toe te rekenen is aan overheidshandelen. Is dat laatste het geval, dan kan er een claim worden ingediend.

De heer **Rosier**: Het gaat mij niet zozeer om zaakschade, maar meer om economische gevolgschade.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Het lijkt mij verstandig om ook zoiets door een onafhankelijke expert te laten uitrekenen. De gemeente heeft daar niet de expertise voor in huis.

Motie nr. 50 over de prioriteitstelling bij RO-projecten moet het college ontraden. Het zou bijzonder jammer zijn als wij een aantal lopende projecten die de raad ook zelf heeft aangedragen, nu ineens stil zouden moeten leggen. Dat gaat tot vertraging leiden, waar wij achteraf hoogstwaarschijnlijk alleen maar spijt van krijgen, en wat in ieder geval ook leidt tot hogere kosten, want er moet wel rente doorbetaald worden over de grond. Wij denken dat er voldoende capaciteit is om de nu lopende projecten voort te zetten, en ontraden de raad dan ook om daar nu vertraging in aan te brengen.

De heer **Rosier**: Deze motie betreft uitdrukkelijk géén projecten die zich in de uitvoeringsfase bevinden. Projecten die al in die fase zitten, moeten inderdaad vooral niet stilgelegd worden. Het gaat bij de motie dus vooral om nieuwe projecten, en daar kan volgens ons de voorbereiding simpelweg stilgelegd worden, opdat de gemeente zich kan concentreren op de drie zeer belangrijke projecten die wij in de motie noemen.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Als wij Starrenburg III zouden stilleggen, zou dat echt tonnen per jaar aan rente kosten. Dat lijkt mij dus geen verstandige weg.

In de beantwoording heb ik al het een en ander gezegd over de zorgelijke financiële situatie, waar ook motie nr. 52 over gaat. Op dit moment kunnen wij echter geen echt concrete uitspraken doen over de financiële gevolgen op wat langere termijn, dus de gedetailleerdheid en de gedegenheid die worden gevraagd in de motie, kan het college niet leveren. Bovendien worden in de motie allerlei verschillen-

---

de zaken bij elkaar geveegd, en sommige ervan kunnen wij wel leveren, maar andere niet. Ook is het stoppen van het project Huis van Voorschoten weer van een geheel andere orde dan een grondige financiële analyse. In die zin is het rijp en groen door elkaar bij deze motie, en het lijkt dan ook niet verstandig om deze motie aan te nemen.

Wethouder **Van Dunné**: Voorzitter. Ik hoef niet veel te zeggen bij deze beantwoording door het college, want los van hardnekkig in deze zaal volgehouden misverstanden over één dossier heb ik vooral aanmoedigende woorden gehoord over onderwerpen die in mijn portefeuille zitten, zoals over speelruimte, groen, duurzaamheid, sport e.d. Bij die onderwerpen staat veel op de rails en worden ook leuke resultaten bereikt. Alleen bij het hondenbeleid heb ik een teleurstelling te verwerken gekregen. Ik ga dan ook direct over naar de bespreking van moties en amendementen.

Daarbij kom ik eerst op motie nr. 53 over CO₂-neutraliteit. Ik stel mij voor dat wij gaan kijken wat het CO₂-neutraal maken van het nieuwe gebouw voor het Uitvoerend Bedrijf zou kosten. Verder wordt er al getekend aan de nieuw te bouwen turnzaal, en ik heb begrepen dat dit op een behoorlijk CO₂-neutrale manier gebeurt. Wij komen hier op een later moment zeker bij de raad op terug.

Zoals motie nr. 54 nu is verwoord, moet het college aanvaarding ervan ontraden. Het lijkt er immers op dat hiermee eerst een bedrag wordt vastgezet, en vervolgens pas wordt bezien wat daarmee gedaan kan worden. Dat is geen logische manier van werken. Daarom zou ik willen voorstellen dat het college deze motie beschouwt als een forse aanmoediging om kosten noch moeite te sparen bij het zich inzetten voor duurzaamheid. Als wij nu € 10 miljoen van de Nuon-gelden in een bestemmingsreserve zouden gaan afzonderen, zouden wij al snel financiële problemen krijgen, nog afgezien van mogelijk financieel onweer vanwege de rijksoverheid.

De heer **Rosier**: U zei zojuist dat u kosten noch moeite zal sparen. Ik hoop werkelijk dat u dit niet letterlijk bedoelt.

Wethouder **Van Dunné**: Het gaat bij deze motie om het afzonderen van € 10 miljoen, en ik interpreteer dat als "kosten noch moeite sparen". Als u daar een bovengrens voor wilt horen, denk ik dat het die € 10 miljoen is.

Wethouder **Kleijweg**: Voorzitter. Ik voelde mij aangesproken toen de heer Van Dunné zei dat hij te maken heeft met hardnekkige misverstanden bij één dossier. Ik vind namelijk dat dit ook het geval is bij het scholenbouw-dossier, vooral waar het gaat om de financiering ervan. Zo heeft de heer Blommers gesteld dat er extra geld bij de Krimwijkschool moest, maar dat is niet het geval. Alleen waren wij aanvankelijk uitgegaan van normbedragen, zoals dat ook in onze verordening is voorgeschreven, maar die bleken niet toereikend te zijn. Bovendien vindt ook de raad dat, want die heeft al vaker aangegeven dat er méér uitgetrokken zou moeten worden voor nieuwe scholen, in de zin van meer ruimte, meer duurzaamheid e.d. Dat doen wij dus, maar dan niet alleen voor de Krimwijkschool. Ook voor de andere scholen is inmiddels een ruimer budget beschikbaar gesteld.

Er is terecht opgemerkt dat wij in feite allemaal hetzelfde willen bij het scholenbouw-dossier, namelijk goede scholen. Dat is inderdaad de grote lijn, die als uitgangspunt dient. Daarna komen er echter nog meer aspecten aan de orde, zoals opbrengsten, sociale woningbouw, ruimte voor de school en dan géén woningbouw, een eigen gymzaal en ga zo maar door. Sommige fracties stellen dat er meer geld moet worden uitgetrokken, en dat er dan geen woningen zouden moeten komen. Andere willen weer dat er meer aan sociale woningbouw wordt gedaan, waaronder jongerenhuisvesting. Er zit dus heel wat frictie in, en ik heb op dit vlak geen initiatiefvoorstel van enige miljoenen euro's gezien. Inmiddels hebben wij wel toegezegd om nieuwe berekeningen te maken van een aantal varianten, en ik ben benieuwd wat straks de reactie daarop zal zijn.

Aan de fractie van ONS zeg ik nadrukkelijk dat er bij de scholenbouw geen vertraging optreedt door burgerparticipatie, of door het vermeende gebrek aan die participatie. Aan de VVD-fractie kan ik zeggen dat begin volgend jaar het slaan van de eerste paal, bij de Krimwijkschool mag worden verwacht.

Indertijd is er door het rijk tijdelijk geld beschikbaar gesteld voor een vrijwilligersverzekering. Wij wisten dus van te voren dat wij dit na die periode zouden moeten overnemen. Dat komt ook in orde.

In antwoord op de vraag over mogelijke Wmo-wachlijsten in 2010 kan ik zeggen, dat inmiddels elf aanbieders belangstelling hebben voor de nieuwe aanbestedingsronde. Het valt dus niet te verwachten dat er weer wachlijsten ontstaan. Eerder zal het "vechten om cliënten" worden.

Er is door het rijk gekort op de AWBZ omdat er een overlapping met de Wmo was, maar daar tegenover is er wel extra geld voor de Wmo beschikbaar gekomen. Dit extra geld wordt in Voorschoten ingezet in de vorm van ondersteunende begeleiding, voor zover de betrokkenen bij ons bekend zijn. Dat is niet altijd het geval, want het werd niet steeds even goed geregistreerd.

De heer **Scholten**: Gezien de doelstellingen van de Wet Participatiebudget kunnen degenen die aanvankelijk AWBZ-zorg kregen voor begeleiding bij o.a. psychosomatische klachten, voor de kosten daarvan nu een beroep doen op de Wet Participatiebudget. Onze vraag is nu, of dat ook daadwerkelijk gebeurt, mede omdat er geen volledig zicht is op de groep waar het hier om gaat. Is er alsnog achter te komen welke mensen deze steun nu niet meer krijgen vanuit de AWBZ, opdat wij ervoor kunnen zorgen dat ze alsnog weer steun krijgen, maar dan vanuit het participatiebudget?

Wethouder **Kleijweg**: Punt is dat verschillende instanties waar mensen waren geregistreerd die deze AWBZ-zorg kregen, hun administratie niet op orde hadden. Deze instanties hebben dus niet precies kunnen aangeven, welke mensen nu geen voorziening meer hebben. Instellingen voor zorgverlening komen soms in contact met deze mensen, en dan registreren wij deze mensen en stellen wij budget aan de instellingen beschikbaar. Daarnaast kan de Organisatie MEE hier een rol in spelen, maar dat gebeurt nog maar heel weinig. Verder moeten wij wachten tot mensen zelf naar ons toe komen, en inmiddels doen wij alles om hen te vinden. Soms komen ze via het Wmo-loket bij ons, en dan krijgen ze vanzelf hulp.

Door GroenLinks is een vraag gesteld over een sociaal raadsman of raadsvrouw. In december verwachten wij het resultaat van een oriëntatie op de vraag wat er precies is op dit vlak en wie wat doet. Aan de hand daarvan gaan wij na waar er nog gaten zitten.

Inderdaad is de nieuwe huisvesting van de Wereldwinkel een verdienste van de kerken. Toch hebben de kerken mij gevraagd om mede de opening te verzorgen, vanwege de goede samenwerking en de open houding van het college. Laten wij die eer dus delen.

Er is een discussie geweest over het minimabeleid, en er is een overzicht gemaakt van alle punten die naar voren zijn gekomen. De fractie van GroenLinks stelt voor om nogmaals te kijken naar de mogelijkheid om de grens op 120% van het sociaal minimum te leggen, en voegt daar een voorstel voor een gedeeltelijke financiering bij. Het is verder aan de raad om daar een besluit over te nemen. Op zichzelf kan het uitgevoerd worden zoals de fractie van GroenLinks voorstelt.

Wat het voorstel over computers betreft: wij hanteren de regel dat er hooguit één keer in de vier jaar een bedrag voor een computer beschikbaar kan worden gesteld. Gaat een computer toch langer mee, dan staan wij niet na vier jaar met een nieuwe computer op de stoep. Het aantal keren dat een computer na vier jaar moet worden vervangen, is in de praktijk maar 2 tot 5 per jaar. Het is dezelfde regeling als met wasmachines: zolang het apparaat het doet, kom je niet in aanmerking voor een nieuwe.

De **voorzitter**: Ter afsluiting van deze instantie wil ik nog enige opmerkingen maken over openbare orde en veiligheid. Daar is niet veel over gezegd, en ik hoop daaruit te mogen afleiden dat het op dit vlak redelijk goed loopt.

Ik begrijp de opmerking van de CDA-fractie dat het te betreuren valt dat Voorschoten de eigen brandweer en politie kwijt is geraakt. Ook ik vind het enerzijds wel jammer dat er opschaling is gekomen, maar anderzijds is het de vraag of het nog wel op een andere manier zou kunnen.

Mevrouw **Bremer**: Ik begreep die opmerking van de CDA-fractie helemaal niet. Wij hebben in de raad uitvoerig gesproken over het verdwijnen van het politiebureau, en toen was volgens mij alleen ONS Voorschoten tegen het verdwijnen van dit bureau.

De **voorzitter**: Wij hebben nog steeds ons eigen politiebureau.

Mevrouw **Bremer**: Ja, het politieteam is weg uit Voorschoten. Daar gaat het om.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat het een goed gevoel is als er een eigen politie en een eigen brandweer zijn, en dat het te betreuren valt als dat gevoel moet verdwijnen. Anderzijds vind ik wel dat vooral de resultaten tellen. Als wij door een andere organisatie van de politie meer politiecapaciteit krijgen en daardoor onze doelstellingen beter kunnen realiseren, is dat weer winst. Overigens komen wij in de commissievergadering van november nog met elkaar te spreken over het integrale veiligheidsplan 2010-2014, en dan kunnen wij nader met elkaar spreken over de prestaties van politie en brandweer. Daar gaat het de burger immers uiteindelijk om.

De samenwerking met Wassenaar heeft met name betrekking op behoud van de groene long-functie van ons gebied, maar betreft inderdaad ook efficiency. In dat verband is een motie over externe inhuur ingediend. Het college deelt de indruk dat er bij Voorschoten te veel externen werken. Overigens is het dan nog wel de vraag wie precies onder "externen" zouden moeten vallen: zijn dat alleen mensen die worden ingehuurd om een vacante formatieplaats op te vullen, of is ook het inhuren van onze advocaat voor het uitbrengen van een advies externe inhuur? Hoe dan ook: wij kunnen vaststellen dat wij in Voorschoten te veel externen hebben werken. Daar is wel wat aan gedaan, maar dat is nog onvoldoende. Wij zullen in ieder geval veel bewuster gaan sturen op externe inhuur; de besluitvorming verloopt nu vaak te gemakkelijk. Ik weet niet of wij de norm van 13% die in motie nr. 42 wordt genoemd, zullen halen; misschien moet het 15% zijn, of kan het wel terug naar 10%. Verder zeg ik toe dat wij, geïnspireerd door deze motie, een concreet actieplan zullen maken waarbij wij nagaan hoeveel externe inhuur er nu is, welke loonsom daarmee is gemoeid, en hoe wij kunnen komen tot normale proporties bij de inhuur van externen.

Ik voeg eraan toe dat de samenwerking met Wassenaar ook moet leiden tot terugdringen van de omvang van externe inhuur. Zo hebben wij met ingang van 1 januari a.s. een gemeenschappelijke organisatie voor PenO-beleid, en zijn wij bezig met het combineren van ICT-functies.

De heer **Scholten**: Het is plezierig dat u het probleem onderkent, maar wij houden wel vast aan de norm die in de motie is opgenomen om een stok achter de deur te hebben. Wij hebben voor 13% gekozen, omdat die norm ook op rijksniveau is gesteld. Mocht dat in sommige gevallen niet haalbaar zijn, dan zijn uitzonderingen mogelijk, maar die moeten dan wel eerst aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Ik dank u dus voor uw intenties, maar wij houden wel vast aan deze motie.

De **voorzitter**: Over de intentie hebben wij geen enkel verschil van mening. Mocht de norm in onze ogen echt niet kunnen worden gehandhaafd, dan komen wij terug bij de raad. Wij gaan er in ieder geval wat strakker op sturen bij het ambtelijk apparaat, waarbij wij duidelijker gaan aangeven wat wij wel en niet willen.

Er gebeurt al het een en ander om kansen voor arbeidsgehandicapten te vergroten, zoals in motie nr. 45 wordt gevraagd. Ik wijs op de WSW, en op het geven van aandacht aan deze groep in wervingsprocedures. De intentie van de motie vindt het college bepaald sympathiek. Het gaat om een groep in onze samenleving die toch een wat lastiger positie heeft dan vele andere groepen, en dan is het belangrijk om die groep te faciliteren. Misschien moet onze gemeente ook nog meer het gezicht krijgen van een organisatie die affiniteit heeft met arbeidsgehandicapten. Bij het plaatsen van advertenties kunnen wij hier aandacht aan geven, en wij kunnen ons ook iets voorstellen bij het voorrang geven aan arbeidsgehandicapten bij gelijke geschiktheid. Wel moeten wij dan nog nagaan, of onze gebouwen voldoende faciliteiten bieden voor arbeidsgehandicapten. Daarnaast zijn wij graag bereid om terug te koppelen naar de raad met informatie over het percentage arbeidsgehandicapten in de organisatie, en de groei van dit percentage. Kortom: het college kan zich goed vinden in deze motie.

Ook in het belang van integriteit, dat in motie nr. 46 wordt benadrukt, kan het college zich goed vinden. Het gaat hier om één van de meest wezenlijke beginselen van het openbaar bestuur. Er is al een zeker kader op dit punt: wij moeten allemaal onze nevenfuncties en bestuurslidmaatschappen op de website vermelden, en wij leggen de eed of de belofte af. Verder is onlangs door de VNG een nieuwe integriteitscode aangereikt, en het is de bedoeling daar binnenkort met de commissie over te spreken en in dat verband ook in te gaan op de aspecten die in de motie worden genoemd.

Bij de gedachte van inschakeling van een burgerpanel kreeg ik de indruk dat het een soort van juryrechtspraak zou kunnen worden, en het is de vraag of wij dat zouden moeten willen. Belangrijk is wel dat wij zelf in de spiegel kijken, en daarnaast ligt er ook een rol voor de accountant.

Naar aanleiding van motie nr. 48 herinner ik aan het rapport van de Rekenkamercommissie uit 2007 over dienstverlening door de gemeente, waarin ook kritische opmerkingen over de postbehandeling zijn gemaakt. Daarop is door het college afgesproken om een plan van aanpak op te stellen, maar dat is inderdaad te lang uitgebleven, al heeft de raad daarover wel een informatiebrief ontvangen. Verder onderkent het college zeker dat er nog verbeterlagen te maken te zijn, ook al omdat een gemeente door de bevolking eerder wordt afgerekend op tijdige beantwoording van brieven en goede telefonische contacten dan op allerlei ingewikkelde plannen. Wij kijken nu, mede in het kader van een dienstverleningsprogramma van het ministerie van BZK, naar de hele dienstverlening door de gemeente, waaronder het beantwoorden van brieven. In januari of februari komen wij hier bij de raad op terug, want wij willen graag een impuls voor een verbeterlag geven. Of dat ertoe moet leiden dat wij ook de bloemenhandel in Voorschoten een economische impuls geven, is een tweede.

De heer **Scholten**: Voorzitter. Wij handhaven alle door ons ingediende amendementen en moties. Verder heb ik nog een vraag aan de heer Rosier openstaan, namelijk wat hij precies bedoelt met een versoberde uitvoering van de Traverse.

De heer **Rosier**: Voorzitter. Ik heb tot nu toe geen gelegenheid gekregen om te antwoorden op de vragen die mij in de eerste termijn zijn gesteld. Ik wil ze daarom nu stuk voor stuk langslopen.

Mevrouw Lamers vroeg mij wat ik bedoel met een bal démasqué en wat ik zie als de maskers afgaan. Welnu, dan zie ik een college dat met heel veel begonnen is, en heel weinig afmaakt. Ik heb daar een aantal voorbeelden van genoemd. Verder heb ik met mijn opmerking over de verhoudingen binnen de coalitie vooral bedoeld te zeggen, dat ik graag kijk naar wat het opbrengt. De scholenbouw is daarvan een goed voorbeeld: wij willen allemaal resultaten zien, maar wij zien ze niet en wij zetten ook geen machtsmiddelen in, waardoor het allemaal maar voortkabbelt. Dan rijst de vraag hoe de coalitiepartijen onderling met elkaar omgaan, en of ze binnen de coalitie wel eens kritisch naar elkaar zijn.

Wat het klimaatbeleid betreft, blijf ik herhalen dat dit beleid zeker moet worden gevoerd, maar dat de grote thema's overgelaten moeten worden aan de overheden die daar ook over gaan.

Ons beeld van het financiële beleid is beslist negatief. Ik heb de begrotingen van vier jaar erbij genomen, en dan zie je dat de onttrekkingen uit de reserves jaar op jaar toenemen, en ook steeds langer gaan duren. Ik heb daar stevige woorden voor gebruikt, zoals graaien, maar die woorden komen ook bij je op als je zorgvuldig naar de cijfers in de begrotingen kijkt.

De heer **Scholten**: Hoe kunt u nu na de zorgvuldige beantwoording van de wethouder nog steeds volhouden dat er gegraaid wordt uit de Nuon-gelden? Ik vind dat echt onbegrijpelijk.

De heer **Rosier**: Alleen al de beschikbaarheid van Nuon-gelden maakt het uitgavenpatroon van het college wat lossier. Dat blijkt ook uit de toenemende onttrekkingen die nodig zijn om.....

De heer **Scholten**: Maar er wordt helemaal niets onttrokken uit de Nuon-gelden.

De heer **Rosier**: Dat zeg ik ook niet. Ik stel dat alleen al de beschikbaarheid van die gelden leidt tot het losjes omgaan met reserves die wij gelukkig nog hebben.

De heer **Scholten**: Maar u sprak over graaien uit de Nuon-gelden.

De heer **Rosier**: Nee, ik heb gesproken over grijpen en graaien en dat genoemd in relatie tot de beschikbaarheid van Nuon-gelden. Overigens is het voor mij lood om oud ijzer uit welk potje het komt.

De heer **Scholten**: Voor mij is dat niet lood om oud ijzer, want er wordt een beeld gecreëerd dat het college maar graait en doet. Dat is pertinent onjuist.

De heer **Rosier**: Als je Nuon-geld inzet -- en dat doet dit college ....

De heer **Scholten**: Nee, dat doet het college juist niet.

De heer **Rosier**: In de brief van het college aan de raad staat, dat het college Nuon-geld inzet om investeringen te financieren. De exploitatie wordt dan de komende jaren niet meer belast door rente en afschrijving op die investeringen, maar anderzijds wordt er dan ook geen rente ontvangen op de gelden die voor die financiering zijn gebruikt. In dat verband is vooral van belang dat een afschrijving altijd beperkt is in de tijd, terwijl rente altijd gegenereerd wordt zolang er een tegoed bij een bank is.

De heer **Scholten**: Ik maak ernstig bezwaar tegen deze redenering. Nuon-geld wordt gebruikt om schuld van de gemeente af te lossen, zodat daar geen rente meer over hoeft te worden betaald. Per saldo zijn wij daardoor voordeliger uit. Dat is dus helemaal niet graaien, maar het verstandig inzetten van Nuon-geld, waardoor er een beter profijt op die gelden wordt gemaakt.

De heer **Rosier**: Mijn stelling is dat het hiermee bereikte voordeel eindig is, terwijl er altijd rente wordt genoten zolang er een tegoed op de bank is.

De heer **Scholten**: Nee, dat is helemaal niet eindig, maar dat is het laatste dat ik erover zeg.

De heer **Rosier**: Mij is ook gevraagd wat de VVD bedoelt met een versoberde uitvoering van het resterende deel van de Traverse. Dat is alles tussen de nul-optie en een uitvoering die daar iets boven zit. Ik kan niet zo snel in detail aangeven hoe de uitvoering dan zou worden, maar ik kan mij voorstellen dat.....

De heer **Scholten**: Indertijd heeft de raad het plan voor de Traverse goedgekeurd. Als u dan nu pleit voor een versoberde uitvoering, zou u toch wel wat verder moeten kunnen komen dan alleen de opmerking dat u niet zo snel kunt aangeven wat zo'n uitvoering inhoudt. Was het dan alleen een loze

---

opmerking? Bedoelt u met een nul-optie misschien gewoon niets doen, waardoor ook de riolering niet wordt vernieuwd?

De heer **Rosier**: Ja, als dat niet noodzakelijk is, zou het van mij niet hoeven te gebeuren.

De heer **Scholten**: Maar het is wél noodzakelijk.

De heer **Rosier**: Ik kan er nog wel iets meer over zeggen. Zo zijn de fietspaden langs het nog resterende deel van de Traverse in ieder geval breder dan de fietspaden die langs het vernieuwde deel zijn aangelegd, en van mij hoeven de fietspaden langs het laatste deel dus niet vernieuwd worden. Op die manier zijn er nog wel meer versoberingsmogelijkheden te noemen.

Ik heb inderdaad gezegd dat Voorschoten toe is aan een nieuw gemeentebestuur, maar een welwillend toehoorder zal hebben begrepen dat ik daarbij doelde op een nieuw college. Laat ik eraan toevoegen dat ik zelf geen ambities heb.

Wij mopperen niet alleen over wat er is mislukt, maar vooral over alles dat nog niet is gebeurd. Bij het parkeerbeleid herinner ik eraan dat in de verkiezingsstrijd begin 2006 gekoketteerd is met het realiseren van 250 parkeerplaatsen, en niet door mij. Die plaatsen zijn er nog niet. Verder is er burgerparticipatie geweest toen het ging om het parkeerbeleid, een parkeergarage en het structurele tekort aan parkeerplaatsen, want die onderwerpen zijn daadwerkelijk onderdeel van de verkiezingsstrijd geweest en in mijn ogen vormen verkiezingen voor de gemeenteraad de ultieme vorm van burgerparticipatie.

De heer **Middelburg**: Mijn vraag aan de heer Rosier ging niet over het parkeerbeleid, maar over de herontwikkeling van de Rabobank-locatie.

De heer **Rosier**: Maar bij die herontwikkeling steekt de gemeente geld in een parkeergarage.

Mevrouw Kleijweg heeft opgemerkt dat er een ruimer budget voor de nieuwbouw van scholen beschikbaar is gesteld. Weet de raad daarvan, en heeft hij inderdaad een ruimer budget uitgetrokken? Mijn fractie staat voor dat er scholen met een plus worden gebouwd, en dat die plus uit drie bronnen wordt gefinancierd: de scholen zelf, de grondexploitatie en het gemeentelijk budget. Ik ben vooral benieuwd naar het antwoord op de vraag, wat de scholen er zelf in gaan steken.

De heer **Koster**: Er is door de raad een extra budget voor de Krimwijkschool gevoteerd.

Wethouder **Kleijweg**: De heer Rosier kan het weten omdat hij erbij is geweest. In november 2008 heeft de raad het besluit over de nieuwbouw van Het Kompas, De Vink en De Regenboog genomen. Over de Krimwijkschool is op een later moment een besluit genomen, aan de hand van concrete tekeningen die ook zijn gepresenteerd en goedgekeurd.

De heer **Rosier**: De Krimwijkschool is uiteraard een project uit de vorige bestuursperiode, want die hoort bij Krimwijk II.

Wethouder **Kleijweg**: Het besluit tot bouw van de Krimwijkschool is in de lopende collegeperiode genomen.

De heer **Rosier**: Maar het hoort bij het nieuwbouwproject waar al in de vorige bestuursperiode toe besloten is.

De fracties van VVD en ONS hebben gezamenlijk twee moties ingediend. Ik stel de heer Blommers voor om motie nr. 49 aan te houden, gelet op de antwoorden op vragen van de VVD-fractie die van-

---

---

avond zijn uitgereikt. Wij willen graag even gelegenheid hebben om rustig naar die antwoorden te kijken.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de heer Blommers het hiermee eens is. Motie nr. 49 is daarmee aangehouden.

De heer **Rosier**: Motie nr. 50 willen wij graag vanavond in stemming brengen.

De heer **Middelburg**: Voorzitter. Ik heb begrepen dat onze motie nr. 45 over meer kansen voor arbeidsgehandicapten door het college is overgenomen.

De **voorzitter**: Ja, het college heeft gezegd dat het zich daar goed in kan vinden.

De heer **Middelburg**: Dan hoeft deze motie niet meer in stemming te komen. Ik heb hetzelfde begrepen bij motie nr. 47 over de 30 km-zones, dus ook die hoeft vanavond niet in stemming te komen.

Bij de andere twee moties van onze kant (de nrs. 46 en 48) heb ik begrepen dat er nog nadere discussie zal komen, omdat de VNG is gekomen met een code over integriteit, en omdat wij in januari/februari iets van het college kunnen verwachten over de afhandeling van post. Ik wil deze twee moties dan ook aanhouden totdat wij de discussie daarover hebben gevoerd.

Ik heb de heer Rosier eerder deze avond de vraag horen stellen hoe het eigenlijk zit binnen de coalitie, en of de coalitie nog wel bestaat. Zojuist vroeg hij zich af of de coalitiepartijen wel kritisch zijn naar elkaar. Als ik die twee opmerkingen met elkaar in relatie breng, snap ik het niet meer. Als hij denkt dat wij er in de coalitie steeds maar niet uitkomen omdat wij het voortdurend oneens zijn, begrijp ik niet hoe bij hem ook de indruk kan zijn ontstaan dat de coalitiepartijen niet kritisch ten opzichte van elkaar zijn. Ik zou zeggen: beluister de debatten die wij in de raad en in de commissies voeren. Net als in ieder goed huwelijk hebben wij regelmatig verschil van mening. Meestal komen wij daar wel uit, heel soms niet, maar dan maken wij het na afloop weer goed, zoals dat in een goed huwelijk gaat.

Mevrouw **Neppérus**: De heer Middelburg brengt mij nu in verwarring. Hij zegt dat de coalitiepartijen wel degelijk kritisch zijn tegenover elkaar, en vanavond heb ik dat ook kunnen vaststellen. Ook zegt hij dat het, net als in een goed huwelijk, uiteindelijk allemaal wel weer goed komt. Betekent dit dat zijn fractie toch instemt met het besluit dat vanavond over de Rabo-locatie is genomen?

De heer **Middelburg**: Nee, absoluut niet.

Mevrouw **Neppérus**: Dat weten wij dan, maar welk gevolg verbindt u daar dan aan?

De heer **Middelburg**: Ik heb het geluk een goed huwelijk te hebben. Veronderstel nu eens dat mijn vrouw besluit (zij doet dat overigens niet, hoor) om een blauw T-shirt te kopen, met de letters VVD erop. Ik ben het dan niet met haar eens, maar kan het uiteindelijk best met haar goedmaken door te vragen: doe dat T-shirt maar uit. Dan zijn wij er.

Mevrouw **Neppérus**: Mijn vraag is hiermee helaas niet beantwoord, en ik ken juist de heer Middelburg als iemand die graag wil dat vragen wél worden beantwoord. Er is vanavond een besluit genomen waarover de heer Middelburg van te voren heel harde woorden heeft gesproken, en mevrouw Lamers heeft gezegd dat hierover in de coalitie gesproken zal worden. Dan ben ik benieuwd om te horen wat de heer Middelburg nu gaat doen naar aanleiding van dit besluit.

De heer **Van Herk**: U moet niet zo stoken in een goed huwelijk!

Mevrouw **Neppérus**: Dat mag altijd.

De heer **Middelburg**: Ik had en heb heel grote bezwaren tegen dat besluit. Ook het college dat er zit namens de coalitie, heeft een aantal bezwaren uitgedragen. De raad is daar tegenin gegaan, en daar heb ik inderdaad grote problemen mee, maar tot nu toe maken wij zoiets vervolgens weer goed. Het betekent niet dat wij het ooit eens zullen worden over het genomen besluit, maar wel dat wij elkaar diep in de ogen kijken en van elkaar horen wat we ervan vinden. U weet ongetwijfeld ook dat wij over dit onderwerp eerder geen afspraken hebben gemaakt, zodat wij ook geen afspraken gebroken kunnen hebben. Kortom: het is in feite het T-shirt dat mijn vrouw koopt, terwijl ik, toen ik met haar trouwde, niet kon vermoeden dat ze dat ooit in haar hoofd zou halen.

Mevrouw **Neppérus**: Ik weet zeker dat mevrouw Middelburg dat shirt zal houden, want zij heeft het dan goed door en daar ben ik blij om. Maar goed, de heer Middelburg zegt nu dat de coalitie er wel uitkomt. Het gaat om een belangrijk besluit dat inderdaad niet in het coalitieakkoord staat, maar wel een project betreft waarover al lang afspraken in de raad waren gemaakt, zodat ervan kon worden uitgegaan dat het uitgevoerd zou worden. Kennelijk neemt de heer Middelburg daar nu genoegen mee.

De heer **Middelburg**: Ik heb niet gezegd dat wij hier zeker uitkomen (al heb ik die indruk misschien wel enigszins gewekt), maar dat wij er tot nu toe altijd uitgekomen zijn. Voor alle duidelijkheid wil ik wel op die nuance wijzen.

Ook op een ander punt ben ik verbaasd over de bijdrage van de VVD-fractie. De heer Rosier zei juist dat er vooral wordt gemopperd over wat er niet gebeurd is, maar hij heeft ook motie nr. 50 ingediend die in feite inhoudt dat er met allerlei zaken moet worden gestopt.

De heer Rosier heeft vanavond meerdere keren gesteld dat er niet wordt geluisterd naar de burger van Voorschoten en dat het niet goed gaat met burgerparticipatie, maar als ik hem dan vraag wat er wel zou moeten gebeuren, zegt hij dat gemeenteraadsverkiezingen de burgerparticipatie zijn. Als dat zo is, is er ook bij ieder besluit van de gemeenteraad burgerparticipatie geweest, want de raad is in vrije verkiezingen door de burgers gekozen.

De heer **Rosier**: Wij hebben hier al vaker over gesproken, maar blijkbaar ben ik niet in staat om mij duidelijk genoeg uit te drukken. Het Huis van Voorschoten is nooit onderwerp geweest bij de verkiezingen in 2006. De coalitie neemt aan dat een meerderheid van de burgers dit gebouw wil, maar ik bestrijd dat.

De heer **Scholten**: Misschien kan de geestelijk vader van het Huis van Voorschoten, de heer Rondagh, hier iets over zeggen.

De heer **Rondagh**: In het PvdA-verkiezingsprogramma stond nadrukkelijk dat de PvdA een Huis van Voorschoten wilde. Daarmee is de PvdA de verkiezingen ingegaan, en dat moet op de een of andere manier hebben geleid tot het voortreffelijke resultaat dat wij toen hebben bereikt.

De heer **Middelburg**: De heer Rondagh heeft het PvdA-standpunt zelden zo eloquent uitgedragen. Hij nam mij de woorden uit de mond!

De heer **Rosier**: Het Huis van Voorschoten in het verkiezingsprogramma van de PvdA was een ánder gebouw dan het Huis van Voorschoten waar wij nu over praten. Bovendien heeft de PvdA níet meer dan 50% van de stemmen gekregen.

Mevrouw **Lamers**: Mijnheer de voorzitter. De vraag of de coalitiepartijen ten opzichte van elkaar kritisch zijn, is al door de heer Middelburg beantwoord. In commissievergaderingen is ook regelmatig te horen dat wij van mening verschillen, en alle drie de fracties hebben, als het zo uitkwam, minderheidsstandpunten ingenomen. Deze vraag had dus niet gesteld hoeven te worden.

De heer Blommers maakt zich zorgen over GroenLinks, want GroenLinks wil volgens hem steeds verder gaan dan het coalitieprogramma. Hoe kan GroenLinks dan tevreden zijn, zo was zijn vraag. Ik heb al uitgelegd dat wij tevreden zijn over wat er al is gebeurd, en dat wij harder willen gaan op het gebied van duurzaamheid. Ook hier is waarschijnlijk weer de situatie van drie coalitiepartijen met drie verschillende achtergronden en perspectieven. De drie partijen zijn met elkaar in gesprek, maar verschillen soms met elkaar van mening, en dat kan ook op dit punt het geval zijn. Overigens zou ik er blij mee zijn als de heer Blommers ons zou steunen wanneer wij een keer harder vooruit willen en ook hij dat wil. GroenLinks is niet almachtig.

Wij zijn verheugd dat er een avond voor de burgers komt over de Rijnlandroute, voordat de behandeling in de Tweede Kamer plaatsvindt. Zal de petitie daar nog bij betrokken worden?

Over de scholenbouw is al veel gezegd. Ik kan volstaan met te zeggen: als een fractie kritiek heeft, laat die dan de discussie naar de raad brengen en de kaders bespreken.

Bij onze motie over de bestemmingsreserve duurzaamheid is gesteld dat het storten van € 10 miljoen problemen zou geven. Ik zal dan graag horen wat het probleem precies is. Dit geld wordt immers in een bestemmingsreserve gestort en de rente daarop wordt toegevoegd aan het spaargeld. Wij zijn wel blij te horen dat de wethouder kosten noch moeite spaart, maar zouden graag concreet meer geld in de reserve hebben. Dat hoeft niet direct te worden uitgegeven, maar wel in de loop van de jaren. Gemeenten nemen ook steeds meer hun verantwoordelijkheid voor duurzame en kleinschalige energie, en ook een VVD-wethouder in een andere gemeente is daar een groot voorstander van. Het zou de VVD trouwens moeten aanspreken, want het zet mensen aan tot eigen initiatieven. Ook grote gemeenten nemen initiatieven: zo investeert de gemeente Den Haag € 10 miljoen in een windmolenpark.

Wij gaan ervan uit dat het in stemming brengen van motie nr. 53 niet méér zal opleveren dan wat de wethouder al heeft gezegd. Wij trekken deze motie dan ook in. De motie over het minimabeleid (nr. 55) willen wij in stemming brengen.

Wij zijn blij met het antwoord van de wethouder over motie nr. 44. Voor ons is de vraag bij welke bank er duurzaam wordt gebankierd, wel van groot belang. Er zijn banken die op zich goed werken, maar toch ook investeren in bijvoorbeeld kernwapens. Wij dringen er daarom sterk op aan dat een gesprek met de Triodos Bank plaatsvindt. Deze bank heeft interessante constructies te bieden. Als toegezegd wordt dat dit gesprek zal worden aangegaan en de verschillende mogelijkheden worden afgewogen, trekken wij onze motie in.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Ik wil die toezegging doen, maar wel onder voorbehoud dat de Triodos Bank voldoet aan de door onszelf gestelde criteria. Dat moeten wij eerst nog toetsen.

Mevrouw **Lamers**: Uiteraard moet de bank voldoen aan die criteria; dat spreekt voor zich. Wij hebben contact met deze bank gehad en denken dat er goede mogelijkheden zijn. Wij kunnen nu motie nr. 44 laten vervallen.

Wij zijn tevreden met het antwoord van de wethouder over de raadvrouw of -man. Wij wachten af wat wij hierover van de wethouder te horen krijgen.

De heer **Blommers**: Voorzitter. Ik hoef alleen nog te reageren op een vraag van GroenLinks inzake het klimaatbeleid. Vorige week is hierover een besluit genomen, waarbij is geconstateerd dat er nog allerlei moties ter aanvulling op tafel liggen, en is afgesproken om dit beleid in de komende collegeperiode te gaan herzien. Wij hebben ons daar achter gesteld, en doen dat nog steeds. GroenLinks wil harder rennen, maar ik wil eerst afwachten wat de effecten van de uitvoering van het nu afgesproken beleid zijn, voordat ik er eventueel voor voel om de lat zo hoog te leggen dat wij er onderdoor kunnen

---

lopen. Laten wij op dit moment de lat nog op een zodanige hoogte leggen, dat wij erover heen moeten springen.

Motie nr. 52 wordt door ons gehandhaafd. Hetzelfde geldt voor motie nr. 50 die samen met de VVD is ingediend.

Wethouder **Van Dunné**: Voorzitter. Ik denk dat ik wel een reactie kan geven op de opmerkingen van mevrouw Lamers over motie nr. 54 (bestemmingsreserve duurzaamheid), maar misschien is het geen bevredigende reactie. Het derde verzoek in de motie zou ik willen omdraaien, want de raad heeft ons circa anderhalf jaar geleden in een motie gevraagd om een maatregelenpakket op te stellen om CO₂-reductie te bereiken. Daarover is al eens een eerste rapportage verschenen, en wij werken daar nu verder aan. Verder merk ik bij het tweede verzoek in de motie op, dat de regionale milieudienst een regionaal klimaatprogramma heeft, waarbij ook naar zaken als opwekking van duurzame energie in regionaal verband wordt gekeken. Omdat wij al een bestemmingsreserve duurzaamheid hebben, zijn wij in ieder geval in staat om mee te doen aan projecten van het regionaal klimaatprogramma, uiteraard afhankelijk van instemming van de raad.

Vooralsnog blijf ik dus bij het antwoord dat ik eerder al heb gegeven over de motie. Wij zien de motie als een opwekking, en begrijpen dat in geval de € 1 miljoen die nu op de bank staat, niet voldoende mocht blijken, in ieder geval GroenLinks bereid is om daar nog miljoenen bij te doen. Ook het financiële huishoudboekje van de gemeente moet echter in de gaten worden gehouden, want anders krijgt GroenLinks direct het verwijt van andere partijen dat het geld aan het verjubelen is. Dat verwijt wil ik GroenLinks niet toewensen.

Wethouder **Tjalma-den Oudsten**: Voorzitter. Hoewel de heer Scholten in feite al antwoord heeft gegeven op de beschuldiging dat het college een greep in de reserves doet, wil ook ik er nog kort op ingaan. Ik heb al geprobeerd uit te leggen dat wij de Nuon-gelden in de reserves hebben gestort, en daar vervolgens weer een deel uitgehaald of uitgegrepen hebben, om in de woorden van de heer Rosier te blijven. Met dat deel hebben wij bestaande schulden afgelost, en daarmee zijn wij voordeliger uit. Het beeld dat wij een greep in de reserves doen, met een negatieve connotatie, wil ik dus bestrijden.

Wethouder **Kleijweg**: Voorzitter. Bij nader inzien is mij gebleken dat ik motie nr. 43 over het participatiebudget te vluchtig heb gelezen. In feite wordt met deze motie een voorschot genomen op de doelgroepen, terwijl wij de discussie daarover nog moeten voeren. Het lijkt mij beter om die discussie breed te voeren. Dit onderwerp ligt nu nog bij de Cliëntenraad, en daarom is het misschien beter om deze motie aan te houden.

De heer **Scholten**: Gehoord deze opmerkingen houden wij motie nr. 43 aan, totdat de gesprekken met de Cliëntenraad zijn gevoerd.

Mevrouw **Lamers**: Voorzitter. Wij willen motie nr. 54 toch graag in stemming brengen. Wij willen niet het verwijt oproepen dat wij geld verjubelen, maar zien dit als een goede investering in de toekomst. Verder denken wij dat er geld nodig is voor een omschakeling. Als onderdeel van het maatregelenpakket willen wij ook kaders zien, waarvoor dat geld uitgegeven wordt.

Wethouder **Van Dunné**: Ik heb zeker niet de suggestie gewekt dat GroenLinks op dit punt geld zou willen verjubelen.

Mevrouw **Lamers**: Nee, u waarschuwde daar alleen tegen. Die suggestie komt van andere partijen.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat hiermee de discussie over de programmabegroting gesloten kan worden. Voor alle zekerheid loop ik nog een keer alle moties en amendementen langs:

- Motie nr. 42: Komt in stemming.

-
- Motie nr. 43: Is aangehouden.
  - Motie nr. 44: Is ingetrokken.
  - Motie nr. 45: Is ingetrokken, omdat deze door het college is overgenomen.
  - Motie nr. 46: Is aangehouden.
  - Motie nr. 47: Is overgenomen door het college en daarom ingetrokken.
  - Motie nr. 48: Is aangehouden.
  - Motie nr. 49: Is aangehouden.
  - Motie nr. 50: Komt in stemming.
  - Motie nr. 51: Komt in stemming. In feite is dit een amendement, en daarom zal hier eerst over gestemd moeten worden.
  - Motie nr. 52: Komt in stemming.
  - Motie nr. 53: Is ingetrokken.
  - Motie nr. 54: Komt in stemming. Ook dit stuk is in feite een amendement.
  - Motie nr. 55: Hiervoor geldt hetzelfde.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

Vervolgens vindt de **stemming** over de moties en de programmabegroting plaats.

Motie nr. 51 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de CDA-fractie ervoor heeft gestemd.

Motie nr. 54 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de GroenLinks-fractie ervoor heeft gestemd.

Motie nr. 55 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van ONS Voorschoten, GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

De programmabegroting 2010-2013 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD en ONS Voorschoten ertegen hebben gestemd.

Motie nr. 42 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD (met uitzondering van mevrouw Neppérus) en GroenLinks ertegen hebben gestemd.

Motie nr. 50 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD en ONS Voorschoten ervoor hebben gestemd.

Motie nr. 52 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fractie van ONS Voorschoten ervoor heeft gestemd.

5. Sluiting

De **voorzitter** sluit te 22.45 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 17 december 2009.

De griffier,

De voorzitter,